

Tallinna Ülikooli

NR 10
KEVAD 2017

ajakiri

**KALLE
SEPP**

*“Ülikool andis
oskuse suhelda.”*

*Tudengist näitleja
**LOORE
MARTMA**
kahekõne arvutiga*

*KUIDAS
VALIDA
ÕIGE
ERIALA?*

***OTT LUMI**
juhatab
tudengile teed
poliitikasse*

SINU PLAAN A

Tiit Land, Tallinna Ülikooli rektor

ÜLIKOOLO ON KESKKOND, KUS KOHTUVAD ERINEVAD INIMESED, KULTUURID NING MAAILMAD, KUS SÕNASTATAKSE PEAMISED PROBLEEMID JA LEITAKSE NEILE LAHENDUSED. ON JU MEIE SIHT OLLA TARGA ELUVIISI EESTVEDAJA JA KUJUNDAJA EESTIS, AGA MIKS MITTE KAUGEMALGI. MAAILM, NAGU ME PRAEGU SEDA TUNNEME, ON JU ÕNNEKS PIIRIDETA. NAGU UNISTUSEDKI.

Kui kõneleme maailmast, mõtleme inimesest, tema soovidest, nende teoks tegemise võimalustest, suhetest keskkonna ja ühiskonnaga. Inimesest algab kõik, eelkõige tema enda ja maailma tulevik.

Tahame, et meil õpiksid ja õpetaksid parimad, need, kellel on soov ja siht olla homme targemad, tegusamad ja tõhusamad.

1 ÜLIKOOLO

2
kolledžit

6
instituuti

7,3%
välisüliõpilasi

49%
doktorikraadiga
akadeemilisi töötajaid

9,6%
välisõppejõudusid

14
hoonet

409
akadeemilist töötajat

118
õppekava

2553
magistranti

7668
üliõpilast kokku

391
partnerülikooli

349
doktoranti

Meie soov on olla
teie jaoks plaan A.

Keskkond selleks on
olemas, nüüd on igäihe
otsus ja hool, kas, kuidas
ja mida siit endaga võtta,
milline jälg siia jätta.

Kinnitan teile, nii noored
kui ka pisut vanemad:
Tallinna Ülikool on
suurepärane plaan A.
Me kõneleme eelkõige
nendega, kelle jaoks oleme
teadlik valik.

Ootame ülikooli
andekaid ja motiveeritud
koolilõpetajaid, aga ka
täiskasvanuid, seda nii
kodu- kui ka välismaalt.
Oleme ju ühteageu
nii rahvuslik kui ka
rahvusvaheline.

TALLINNA ÜLIKOOLI AJAKIRI

Vastutav väljaandja Kadri Kiigema
Tegevtoimetaja Sulev Oll
Keeletoimetaja Siiri Soidro
Kujundaja Piret Räni
Kaanefoto Reili Ebral
Fotod Piret Räni
(kui pole märgitud teisiti)
ajakiri@tlu.ee
ISSN 1736-8278

SISUKORD

SINU PLAAN A. TIIT LAND

- 2 MEIE UUED ÕPPEKAVAD
- 3 SISSEASTUMISE AJAKAVA 2017
- 4 KALLE SEPA NÄGU KÕLAB ÜLIKOOLIS
TUTTAVALT. KARL HALLIK
- 6 ÜLIKOOL, UKS MAAILMA. MAARJA LEHTSAAR
- 8 DOKTORANTUURI TÖÖ KÕRVALT. KERLI ONNO
- 11 KILLUKE ERSA KULTUURI MULTIKULTUURSES
TALLINNA ÜLIKOOLIS. KERLI ONNO
- 12 KOLME MINUTIGA TIPPU. KERLI ONNO
- 14 MINA JA ÕPETAJA?! PRIIT KRUUS
- 16 NOORSOOTÖÖ ON TEE TULEVIKKU. MARIT SUKK
EESTI VAJAB AASIA TUNDJAI. HERDIS PÄRN
- 20 MAAILM AVARAMAKS. DORIS-MARII KONDRAT
- 22 „KUI LOORE VIIMAKS LOENGUSSE JÕUDIS ...”
LOORE MARTMA
- 24 TEE TALLINNA ÜLIKOOLI. KADRI KIIGEMA
- 26 MATEMAATIKAGA TÖÖTURULE. IVAR RAAV
- 28 ARTES LIBERALES EHK KÕIK ON OMAVAHEL
SEOTUD. CATLYN KIRNA
- 29 MIS ON ELU ?
- 30 KUIDAS SAADA TEGIJAKS EESTI POLIITIKAS?
OTT LUMI
- 32 ÄRISSE ÜLIKOOLI KAUDU. MAREK MÜHLBERG,
KÜLLIKI TAFEL-VIIA, OLESJA ROTAR
- 35 ÜLIKOOLIST OLÜMPIALE. JAANUS TERASMAA
- 38 KÕIKIDE TEADUSTE KOHTUMISPAIK.
JAANUS TERASMAA
- 40 TALLINNA ÜLIKOOLI KIRJASTUS
- 41 ÜLIKOOLI VÄRSKEIM EESTIKEELNE MAGISTRIKAVA
- 42 RISTMEEDIA - VOOGAV LUGUDE UNIVERSUM.
NORA ALEKSANDRA TSAHKNA
- 44 UUE ÕPPEKAVA SÜND.
KAJA TAMPERE, KATRIN AAVA
- 46 TÄISKASVANUNA KOLLEDŽISSE. HELI KALDAS
- 48 MIKS TE ÕPITE ÜLIKOOLIS? SULEV OLL
- 50 LEHTE TUULING: ÕPPIJA, ÕPETAJA JA PRAKTIK.
KRISTEL MÄND
- 52 KUIDAS EDUKALT INFOT OTSIDA.
SIGRID MANDRE, CAROLINA SCHULTZ
- 53 LUGEMATA EI SAA! AIJA SAKOVA

Meie uued ÕPPEKAVAD

KIRJANDUS-, VISUAALKULTUURI JA FILMITEOORIA MA

Kas Su huvid on laiemad kui ainult kirjandus, kunst või film? Huvitavad Sind sõna ja pildi omavahelised seosed nii ajaloolises kontekstis kui ka tänapäeval? Tahad proovida kätt kirjandus-, kunsti- või filmikriitikuna? Soovid parandada oma kirjaliku eneseväljenduse ja suulise esinemise oskust? Õppida rahvusvahelises õppegrupis koos teiste üliõpilastega kogu maailmast? Kui jah, siis sobib Sulle magistrikava Kirjandus-, visuaalkultuuri ja filmiteooria.

Nimelt avab TLÜ humanitaarteaduste instituut 2017. aasta septembris koostöös Eesti Kunstiakadeemiaga uue interdistsiplinaarse

ingliseelse magistriõppekava, kus saab süveneda kirjanduse, kunsti ja filmi koostoomimisse kultuuris.

Õppekava seob kõrgkultuuri popkultuuriga, keskaegse sõna- ja pildikultuuri tänapäeva digikultuuriga, teoreetilised küsimused praktiliste ülesannetega. Praktika osas teeb õppekava koostööd Tallinna juhtivate kirjandus-, kunsti- ja filmifestivalidega.

Magistrantuur õpetab kriitilist mõtlemist ja probleemide lahendamise oskust ning loob eeldused töötamiseks näiteks kultuurikorraldaja, -teadlase, -kriitiku, -ajakirjaniku või -nõunikuna, kirjastaja või kuraatorina.

EESTI UURINGUD MA

Eesti üha laienevad rahvusvahelised sidemed on suurendanud välismaalaste arvu, kes tunnevad huvi eesti keele ja kultuuri vastu või kelle eesmärk on arendada kultuurilisi, majanduslikke ja diplomaatilisi sidemeid Eestiga.

TLÜ humanitaarteaduste instituut koostöös ühiskonnateaduste instituudiga on loonud neile mõeldes ainulaadse magistriõppekava Eesti uuringud. See on suunatud huvilistele, kes soovivad õppida eesti keelt, kultuuri,

ajalugu ja ühiskondlik-poliitilisi teemasid inglise keeles või tõlkida eesti kirjandust oma emakeelde.

Magistrikava sobib nii neile, kellel on vaid algteadmised Eestist, kui ka tõsistele Eesti-huvilistele, kes soovivad oma teadmisi täiendada. Õpingute lõpuks on üliõpilaste eesti keele oskus vähemalt B1-tasemel ning lõpetajatel on võimalus kasutada õpitut erialases töös nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt.

NÜÜDISMEEDIA MA

Nüüdismeedia magistrikavast, kus õpetatakse kõige viimastel arengutel tuginevat meediamajandust ja juhtimist,

ajakirjanduslikke oskusi, teletootmist ning meediakultuuri, saab lugeda ajakirja leheküljel 41.

SISSEASTUMISE AJAKAVA 2017

25. juuni – 4. juuli Avalduste esitamine infosüsteemis SAIS, kuhu saab siseneda ID-kaardi või mobiil-ID abil aadressil www.sais.ee. Avalduse saab esitada kuni kahele erialale. Minimaalne eesti keele riigieksami tulemus kandideerimiseks on 40 punkti.

30. juuni – 4. juuli Lisadokumentide esitamine iga päev kell 10.00–16.00 Tallinna Ülikoolis (Narva mnt 29, Astra maja), Haapsalu ja Rakvere Kolledžis (v.a pühapäeval). Kohapeale ootame lisadokumente tooma neid, kellel läbi www.sais.ee avaldust esitades riiklikest andmebaasidest hariduse andmeid saada ei ole võimalik.

7.–12. juuli SISSEASTUMISEKSAMID

14. juuli Avalikustatakse vastuvõetute nimekirjad. Ülikooli võetakse need, kes esitasid dokumendid õigel ajal ning kelle sisseastumiseksamite põhjal arvutatud punktisumma on võrdne vastaval erialal nõutud lävendiga või ületab seda. 2017/2018. õppeaastal on lävend 1. astmel 65 palli, 2. astmel 70 palli. Erialadel, kus on määratud ka õppekohtade arv, võetakse vastu vastav arv lävendiületajaid.

17. juuli Õppetööle registreerumise esimene tähtaeg. Registreeruda tuleb kolme päeva jooksul alates sellest, kui kandidaadile õppekohta pakutakse.

18. august Õppekohtade täitmise tähtaeg, õppelepingu sõlmimise viimane tähtaeg.

HEA TEADA

- Nagu teisedki avalik-õiguslikud ülikoolid Eestis, kasutab ka Tallinna Ülikool euroopalikku 3+2-õppekavade süsteemi, mis koosneb kolmeaastasest bakalaureuse- ja kaheaastasest magistriõppest. Õppekava kestvust mõõdetakse nii, et nominaalaasta võrdub 60 ainepunktiga.
- Õppida võib nii täis- kui ka osakoormusega.
- Eestikeelsel õppekaval täiskoormusega õppimine on tasuta. Inglisekeelsetel õppekavadel ja osakoormusega õppimine on tasuline.
- Kandidaadid, kes ei ole sooritanud riigieksameid (1996. aastal ja enne seda keskkooli lõpetanud, kutsekoolis ning välismaal keskhariiduse omandanud isikud), saavad kõrghariiduse esimese astme õppekavadele kandideerides vastuvõtupalli 100% ulatuses vastuvõtueksami tulemusest.
- Välisriigis omandatud haridust tunnustab ülikool lähtuvalt [Eesti ENIC/NARIC Keskuse](#) hinnangust ja soovituselt. Hinnangu saamine võtab aega kuni 30 päeva, seega palun võtta hinnang võimaluse korral enne vastuvõtuperioodi algust.

KÜSI LISA: vastuvott@tlu.ee, telefon: 6409 135

KALLE SEPA NÄGU

kõlab ülikoolis tuttavalt

Karl Hallik

SAATE „SINU NÄGU KÕLAB TUTTAVALT” VIIENDA HOOAJA VÕITJA KALLE SEPP KINNITAB, ET TÄNU TALLINNA ÜLIKOOLIST SAADUD ÕPETAJAHARIDUSELE TEAB TA PAREMINI, KUIDAS INIMESI MOTIVEERIDA, KAASATA JA JUHENDADA.

Kes on Kalle Sepp Tallinna Ülikoolist? Vilistlane? Elukestev õppija?

Kalle Sepp on pedasse astunud, aga Tallinna Ülikooli lõpetanud töö- ja tehnoloogiaõpetuse õpetaja kraadiga artist, laulja, näitleja. Elukestev õppija olen kindlasti, sest kõik, millest osa võtan, õpetab mulle midagi uut ja vajalikku. Inimene on loodud arenema ning ma kavatsen endas ja enda ümber alati avastada uusi oskusi.

Kas meeskoor tegi Kalle Sepast mehe või tegi Kalle Sepp koorist (selle) meeskoori (mis ta praegu on)?

Kindlasti aitas meeskoor Sepa meheks saamisele kaasa. Sama usun, et olen oma pisikese panuse andnud ka meeskoori tegemistesse ja arengusse. Loodan seda teha edaspidigi, koori käekäik on mulle väga oluline. Kui häälega abiks ei saa olla, toetan kindlasti nõu, jõu ja emotsiooniga.

Kas õpetajahariduse järgi on sinu igapäevastes tegemistes tunda?

Kuigi õpitud erialal ma ei tööta, on ülikool mulle kindlasti andnud oskuse inimestega suhelda ning erinevaid karaktereid mõista. Tänu õpetajaharidusele tean paremini, kuidas inimesi motiveerida, kaasata ja juhendada. Olen tegev nii ansamblis, meeskooris kui ka revüüteatris, nii on mul kui

artistil ja kolleegil piiramatult olukordi, kui oma pedagoogivõimeid proovile panna.

Kui sa saaksid täna alustada puhtalt lehelt oma õpinguid, millise eriala sa valiksid?

Ülikooliaastate alguses oli mul kindel plaan lavaka sisseastumiskatsetele minna, ilmselt prooviks seda.

Mida sa soovitud noorele, kes sügisel Tallinna Ülikooli uksest sisse astub?

Kui sa oled laulev mees, tule kohe esimesel neljapäeval meeskoori proovi. Aga muidu soovitan olla julge ja küsida ka rumalana tunduvaid küsimusi. Üldse soovitan toppida oma nina igale poole, hästi palju erinevate inimestega suhelda ja tegevustes kaasa lüüa. Nii saad tutvusi ning juhtub sündmusi, mida mäletad kogu elu.

Milline on sinu meeldejäävaim päev ülikoolis?

Ausalt öeldes tundub nii, et ainult meeldejäädvaid päevi mul ülikoolis olidki. Kogu aeg juhtus midagi, alati oli mu ümber huvitavaid inimesi, peaaegu igasse päeva jagus ootamatuid sündmusi.

Kindlasti üks tähtsamatest hetkedest oli mu esimene meeskooriproov tollases kasvatusteaduste majas Viru väljakul. Olime ärevust täis nagu noored isajänesed elu esimesel kevadel, aga juhtus nii, et koos kursavennaga me sisse saime. Siiani oleme mõlemad kooris ning veel väga head sõbrad pealekauba.

Proove on mul aastate jooksul ainult mõned korrad vahele jäänud. Ju isased ikkagi hoiavad kokku ja toetavad üksteist.

Wikipedia ütleb, et sul on magistriõpingud pooleli.

Magistriõpingud on nüüd jah kahjuks mõneks ajaks pooleli, kuigi jäänud on ainult koera saba, lõputöö. Loodan selle mingil hetkel ära teha, hetkel õpetab mind siiski eelkõige meelelahutusmaailm.

Olen aga läbinud õpetajakoolituse, õppisin uues ülikoolis vana õppekava alusel. Õpetajakoolitust on vaja igal erialal, kus suhtled igapäevaselt paljude inimestega,

kel kõigil on oma soovid ja plaanid. Neid tuleb pidevalt innustada ja see mulle meeldib!

Siin on sinu võimalus teha häbitult reklaami ühele õppekavale, ainele või õppejõule. Kes, mis ja milleks?

Üldistaks natukene ja kiidaks meie ülikooli õpetajakoolitust. See on väga heal tasemel ja ka jätkuvalt väga vajalik. Kuna meid on nii vähe, siis me peamegi natukene targemad olema kui mujal maailmas. Harituse seisukohalt on õpetajakoolitust väga raske alahinnata.

Tallinna Ülikooli meeskoor

SINU VÕIMALUS TALLINNA ÜLIKOOLI KULTUURIELUS KAASA LÜÜA:

- Meeskoor
- Naiskoor
- BFMi segakoor
- Vokaalansambel Vox Nova
- Rahvatantsuansambel Soveldaja
- Sümfooniaorkester
- Üliõpilaskonna kultuuriklubi

ÜLIKOOOL, uks maailma

Maarja Lehtsaar, välisõppe peaspetsialist

ÜLIKOOOLIÕPINGUID SAAB ISE RIKASTADA, VÕTTA NENDEST ROHKEM.
ÜKS VÕIMALUS ON VAHETUSTUDENGINA VÄLISMAALE MINNA.

98% Tallinna Ülikooli üliõpilastest, kes eelmisel akadeemilisel aastal Erasmus+ programmi käigus välismaal õppisid, jäid kogemusega rahule. Veel enam, välisõppes veedetud aeg oli nende senise elu üks parimaid. Millised on aga plussid, mille tudengid ühe või kaks semestrit välismaal õppides saavad?

Esiteks üldine elukogemus Lisaks aineõpingutele on võimalik end proovile panna võõras keskkonnas, võõrkeeles suhelda, uusi kultuure kogeda. Saadud kogemus inspireerib, avab silmi, võimaldab ennast paremini tundma õppida. Maailm muutub üheaegselt nii suuremaks kui ka väiksemaks.

Teiseks on välisülikoolides võimalik õppida ainekursusi, mida ükski ülikool Eestis ei paku, ning niiviisi panna kokku just sulle huvi pakkuv õppekava.

Kolmandaks annab välisõpe hulgaliselt sõpru ja kontakte üle kogu maailma. See võib kasulikuks osutuda nii isiklikus kui ka tulevases tööelus, sest sa oled osake üle maailma sama eriala õppinud inimeste võrgustikust.

Neljandaks võimaldavad välisõpingud arendada tulevases tööelus vajalikke kompetentse: nii iseseisva töö kui ka meeskonnatöö oskust, probleemide lahendamise võimet, oskust suhelda eri keelte ja kultuuride esindajatega. Välisõppe kogemus on ka hea täiendus CV-s ja abiks tööle kandideerimisel.

Viiendaks saavad kõik üliõpilased, kes Erasmus+ programmi käigus välismaale õppima lähevad, stipendiumi 500–700 eurot kuus. See võimalus ei ole mõeldud ainult vähestele valitud üliõpilastele, vaid kõigile, kes on motiveeritud välisõppesse minema ning kelle õppeedukus on vähemalt rahuldav.

Tallinna Ülikool on loonud välisõppesse mineku tarvis head tugisüsteemid, seega ei pea ükski üliõpilane kartma, et protsess oleks tema jaoks liiga keeruline.

Kui mõte välismaal õppimisest pani südame kiiremini lööma, siis edasist inspiratsiooni saad TLÜ välisõppe blogist tuexchanges.wordpress.com, kus välisülikoolides õppivad üliõpilased kirjutavad oma elust, tutvustavad ülikoole ja jagavad soovitusi, kuidas välismaal õppimine enda jaoks veel huvitavamaks ja kasulikumaks teha.

„Hetk, kui sa jätad hüvasti oma pere ja sõpradega ning suundud lennujaama kahe väga suure ja pisut ülekaalulise kohvriga, on imeline. See on segu hirmust, energiast ja aimdusest, et midagi suurt on lähiajal juhtumas.”

Isaac, kommunikatsioonijuhtimise tudeng, kes käis õppimas Erasmus University Rotterdamis

LOE VAHETUS-
ÜLIÕPILASENA
VÄLISMAAL ÕPPINUD
TALLINNA ÜLIKOOLI
TUDENGITE
KOGEMUSLUGUSID:

<https://tuexchanges.wordpress.com>.

KAS TEADSID, ET

KRIISI AJAL TULEB
ORGANISATSIOONIDEL
SOTSIAALMEEDIAS SILMITSI SEISTA
VIIT ERI TÜÜPI SUHTLEJATEGA?

NEED ON INFORMATSIOONI JAGAJAD,
KÜSIJAD VÕI MURETSEJAD, SKEPTIKUD,
VANDENÕUTEOREETIKUD NING
KAITSJAD. MILLINE NEIST OLED SINA?

NEID VIIT PROFIILI ERISTAS
OMA DOKTORITÖÖS TLÜ BALTI
FILMI, MEEDIA, KUNSTIDE JA
KOMMUNIKATSIOONI INSTITUUDI (BFM)
DOKTOR PÄIVI TAMPERE.

DOKTORANTUURI TÖÖ KÕRVALT

Kerli Onno

ÜLIKOOLI ASTUMISE OTSUS VAJAB PÕHJALIKKU KAALUMIST, ERITI DOKTORIÕPPE PUHUL. MIS TÕI **KARIN STREIMANNI**, **PEETER LUSMÄGI** JA **RAIT KUUSE** ÜLIKOOLI TAGASI?

MIKS MINNA?

KARIN: Astusin Tallinna Ülikooli bakalaureuseõppesse sotsiaaltöö erialale, samal ajal omandasin ka magistrikraadi. Eriala kõnetas mind, tundsin, et soovin panustada ühiskonna murepunktide lahendamisse. Tahtsin teada, miks tekivad sotsiaalsed probleemid ja kuidas need mõjutavad laste heaolu.

Enne doktorantuuri astumist kõhklesin tükk aega, aga see tundus justkui uue ukse avamine nii tööalases kui ka isiklikus elus. Seda ma vajasingi.

Doktorantuuris õppimine loob võimalused pidevaks enesearendamiseks – kursused,

mille olen 1,5 aasta jooksul läbinud, on mulle ka tööalaselt kasuks tulnud. Doktoritõpingud aitavad ehitada silla, ma pole enam ainuüksi praktik, vaid ka teadlane, kes oskab praktiliste tegevuste mõju kvaliteetselt hinnata ning tulemusi rahvusvahelisel tasandil esitleda.

PEETER: Lõpetasin TLÜ-s infoteaduse bakalaureuseeriala, pärast paari aastat riigiametnikuna kutsuti mind Eesti Olümpiakomiteesse. Õige pea oli selge, et suurest spordihuvist liikumisharrastuse valdkonna juhtimiseks ei pruugi piisata, seetõttu läbisin magistrikursused nii MBA-s kui ka spordiorganisatsioonide juhtimises.

Minu juhendaja oli TLÜ endine rektor professor Mait Arvisto, temaga koos töötades tekkis sügavam huvi spordiuuringute vastu. Leidsin, et tema alustatud kehalise aktiivsuse uuringute tööd võiks jätkata. Loogiline samm oli astumine sotsioloogia eriala doktoritõppesse.

RAIT: Oma erialani jõudsin mõnevõrra juhuslikult. Pärast gümnaasiumi asusin õppima hoopis ehitusinseneriks, kuid esimese paari aastaga oli selge, et see ei kõida mind piisavalt. Pärast väikest pausi astusin sotsiaaltöö erialale toonases Tallinna Pedagoogikaülikoolis ning pärast

TUTVU
DOKTORIÕPPE
ERIALADEGA:

tlu.ee/doktor

neljaaastast õpet läbisin magistriprogrammi Tartu Ülikoolis.

Peale seda oli paus, peaaegu kümme aastat. Kõhklesin kaua, kas doktorantuur on just minule – teadus eeldab siiski igapäevast pühendumist. Aega teiste ametite ja kohustuste kõrvalt kerge leida ei ole. Samas on

doktoriõppe käigus saadud teadmised enamjaolt olnud huvitavad ja arendavad ning teadustöö kogemus põnev. Kokkuvõttes tõi mind tagasi õppima vajadus end arendada ning korrastada seniseid teadmisi ja vaateid.

*KARIN STREIMANN,
Tervise Arengu Instituut,
laste ja noorte tervise
vanemspetsialist*

*PEETER LUSMÄGI,
Eesti Olümpiakomitee,
liikumisharrastuse juht*

*RAIT KUUSE,
Sotsiaalministeerium,
sotsiaalala asekancler*

MIDA ANNAB?

KARIN: Minu jaoks on doktorantuuri kõige olulisem osa ilmselt perspektiivi avardamine. Olen töötanud oma erialal kaheksa aastat, ülikoolis toimuvad arutelud on aidanud mul astuda sammu kaugemale oma isiklikest ja tööalastest nägemustest. Doktoriõppeta oleksin jäänud ilma olulistest kogemustest, mis on aidanud mul kasvada ja oma tööd paremini teha.

PEETER: Suurel määral tänu doktoriõpingutele on EOK koostöö teadusasutustega tihenunud. Anname Eestis välja ainukest teaduslik-metoodilist spordiajakirja Liikumine ja Sport. Oleme ellu kutsunud spordi

valdkonna teadusprojektide konkursi, mille käigus teevad koostööd ülikoolid ja spordialaliidud, et tagada Eesti sportlaste võimalikult kõrge tase rahvusvahelistel tiitlivõistlustel.

RAIT: Mõistagi annavad doktoriõpingud juurde tunnetuslikku olulisust, kuid teisalt võib mind tööturul asetada ka üleharitute sekka. Rahvusvaheliselt on doktorantuuril vahest pisut enam tähtsust, teinekord võib kraadist olla kasu suuremates projektides osalemisel või mõnda ametisse kandideerimisel. Kuid peamine on ikkagi isiklik huvi ja areng.

KELLELE SOBIB?

KARIN: Soovitan doktorantuuri neile, kes on valmis esitama küsimusi, millele puuduvad kiired ja lihtsad vastused, kes on valmis õppima, huvi tundma, kahtluse alla seadma, muutusi ellu viima. Doktorant peab endale ise eesmärged seadma ning iseseisvalt nende poole liikuma. Vaja on head annust enesekontrolli, et teha planeeritud tegevused ette nähtud aja jooksul ära ilma, et keegi sind tagant sunniks. Kindlasti peab olema sügav huvi uurimisteema vastu, see motiveerib pidevalt edasi minema.

PEETER: Doktorioppesse on mõtet astuda, kui enda jaoks on väga selgelt mõtestatud õppimise eesmärgid, kui tunnete kirge õpitava eriala vastu. Kindlasti on oluline

ka praktilise töö kogemus, et mõista eriala võlusi ja vabusi sügavuti.

Eelkõige soovitan doktorioppe tee ette võtta neil, kes on oma valdkonna asjatundjana töötades tundnud vajadust erialase enesetäiendamise ning teaduspõhiste lahenduste kaasamise osas igapäevasesse töösse.

RAIT: Doktorandi teevad edukaks iseseisvus ning suutlikkus seada ja hinnata oma eesmärged. Usun, et kui doktorant suudab õpingud seostada teda huvitava valdkonnaga või põimida need oma igapäevatööga, on kasu rohkem. Tarvis on pealehakkamist, koostöövõimet ja positiivsust, mis aitab muu hulgas ületada akadeemilist bürokraatiat. Soovitan see tee ette võtta neil, kellel on soov teadmisi korrastada ning kes otsivad paremaid seletusi oma tööst või ühiskonnaelust tulenevatele nähtustele.

KAS TEADSID, ET

TALLINNAST LINNULENNULT 1300 KM KAUGUSEL VENEMAA POOLE ASUB MORDVA VABARIIK, KUS RÄÄGITAKSE ERSA KEELT JA LEVIB ERSA KULTUUR? TLÜ HUMANITAARTEADUSTE INSTITUUDI DOKTOR NATALIA ABROSIMOVA, KES ON KA ISE PÄRIT MORDVAMAALT, UURIS ERSA KIRJA- JA KIRJANDUSKEELT, MIS MÄNGIB OLULIST ROLLI ERSA KULTUURI SÄILITAMISEL. TÄNU KIRJA- JA KIRJANDUSKEELELE ON VÕIMALIK MITTE AINULT

Natalia Abrosimova

TAASTADA RAHVA TUHANDEAASTANE AJALUGU, VAID KA MUUTA ÜLDRAHVALIKUKS VARAKS EELNEVATE PÕLVKONDADE KOGUTUD KUNSTILIS-ESTEETILISED JA VAIMSED SAAVUTUSED.

Killuke ersa **KULTUURI** multikultuurses Tallinna Ülikoolis

Kerli Onno

PÄRAST MORDVAS KESKKOOLI LÕPETAMIST EESTISSE ÕPPIMA TULNUD **NATALIA ABROSIMOVA** KAITSES TALLINNA ÜLIKOOLIS DOKTORITÖÖ NING ON KA ERSA-MOKŠA KULTUURIÜHINGU SJATKO ESINAINE JA SOOME-UGRI KULTUURIKORRALDAJA EESTIS.

„Minu tee Tallinna Ülikoolis algas 1998. aasta sügisel,” räägib Natalia. „Tollal ma isegi ei oodanud, et kujunen selle ülikooli seinte vahel teadlaseks ning hakkan vaatama oma rahvuskultuurile hoopis teise pilguga.”

Natalia on sündinud kaugel Mordvamaal ühes ersa külas, kus siiaaani säilitatakse esivanemate traditsioone. Tema emakeel on mordva-ersa keel, mis kuulub soome-ugri perre.

„Tulin Eestisse õppima hõimurahvaste programmi kaudu, mis kutsus Eesti ülikoolidesse õppima Venemaa soome-ugri riikide tublimaid, kes soovivad uurida oma keelt ja kultuuri,” selgitab doktorikraadini jõudnud naine, kes lisaks õppimisele on ülikoolis töötanud ja kultuurisündmusi korraldanud juba üheksa aastat.

Eestlased olid Natalia jaoks alati suur eeskuju. „Vaadates ja jälgides, kuidas nad peavad lugu oma keelest ja kultuurist, hakkasin eest vedama ersa-mokša kultuuriselti Sjatko,” lausub ta.

Kui bakalaureuseõppe läbis Natalia Soome filoloogia erialal, siis aastal 2005 sai ta aru, et soovib ersa kultuuriselti juures saadud kogemusi edasi arendada ja täiendada neid just kultuuri vallas. Seepärast astus ta kultuurikorralduse erialal magistrantuuri. „Kahtlemata tulid teadmised kasuks, kui hakkasin juhtima ersa kultuuriühingut ning ellu viima erisuguseid loomungulisi projekte,

mis võimaldasid Eestis suurejooneliselt näidata ja tutvustada oma rahva kultuurikihte,” hindab ta.

Aastal 2007 jõudis Natalia järeltulele, et soovib edasi analüüsida oma emakeele, ersa kirjakeele arenemist mitte ainult lingvistilisest, vaid ka kulturooloogilisest vaatenurgast, uurida, kuivõrd täidab kirjakeel oma rolli ersade tänapäeva kultuuri kontekstis.

„Eesmärgi saavutamiseks astusin doktorantuuri kultuuride uuringute erialale, kus avanes suurepärane võimalus saada teadmisi ka eesti kultuurist,” räägib Natalia. „Täna südamest oma doktoritöö juhendajat, emeriitprofessorit Rein Veidemanni huvitavate loengute eest.”

Tee doktoritöö kaitsmiseni oli üsna pikk. Selleks ajaks oli Natalia hakanud juhtima Eesti Soome-Ugri Rahvuste Ühendust ning korraldama soome-ugri rahvaid tutvustavaid üritusi: loenguid, keelepäevi, näitusi ja kontserte.

Aga lõpuks sai see siiski teoks. 2016. aasta sügisel kaitses Natalia Abrosimova doktoritöö teemal „Ersa kirjakeele areng kultuuri kontekstis”. „Sellega minu tee Tallinna Ülikoolis veel ei lõpe,” lausub vastne doktor. „Olen kindel, et ees ootavad huvitavad kultuuriprojektid ja suurepäraseid võimalused ülikoolis saadud teadmisi edaspidises teadustegevuses rakendada.”

Kolme minutiga *TIPPU*

Kerli Onno

NOOR JA HAKKAJA DOKTORANT **SANDER PÆKIVI** KÕITIS HETKEGA TEADUSHUVILISTE TÄHELEPANU – TEMA ETTEKANNE KOLME KEELE KONKURENTSIST SAAVUTAS TEADUSTE AKADEEMIA KOLME MINUTI LOENGUTE KONKURSIL AUHINNAKOHA.

Loomulik avastustahe ja uudishimu tõid Sander Paekivi praegusesse hetkesse. Need kaks omadust on ka terve inimkonna kaugale aidanud – kaugemale koduplaneedist ja sügavamale pinnapealsetest igapäevanähtustest.

FÜÜSIKUKS PROTESTIST

„Keskkoolest saati olin ma kindel vaid selles, et mind huvitab elu olemus ja selle teke,” kõneleb Tallinna Ülikooli füüsikadoktorant Sander Paekivi. „Veel olin veendunud, et teel suure infokogumini korjan kindlasti üles kasulikke oskusi ja laiema silmaringi, millega leiba laual hoida, sest puhtalt huvi üksinda ei maksa. Nii asusingi Tallinna Ülikoolis õppima bioloogiat, kõrvalerialaks valisin füüsika.”

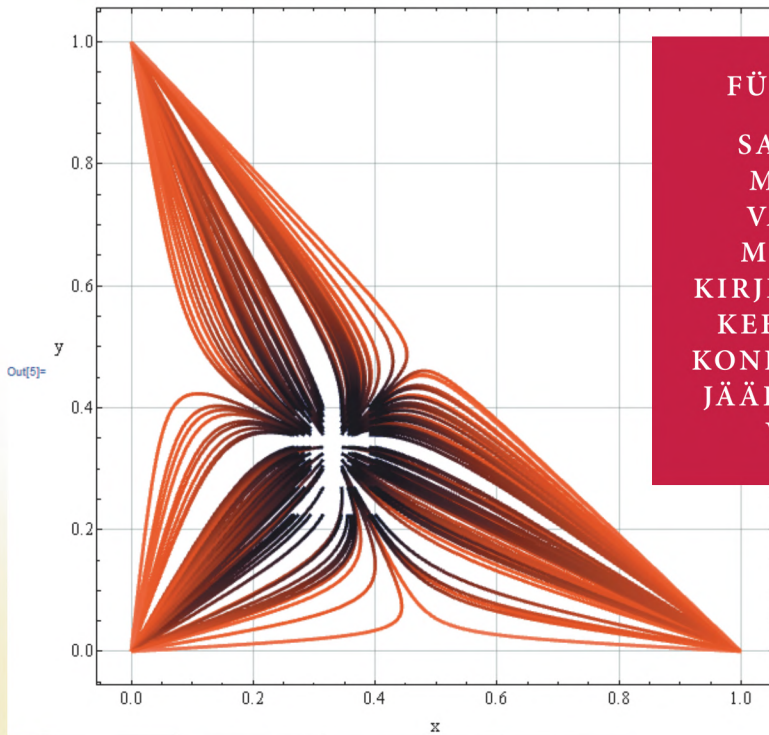
Nagu iga teine tudeng, võib ka Sander rääkida nii raskematest aegadest kui ka läbimurdehetkedest. „Ka üks olulisimaid otsuseid, füüsika kui kõrvaleriala valimine oli algselt pigem sapine pilge õpiraskuste pihta. See protest aga tasus end ära ja praegu jätkan õpinguid just füüsikas, mitte algselt valitud bioloogias,” mõtiskleb ta.

Nüüd uurib ta nimelt neuronite käitumist ajus ja lausa naudib pakutavaid enesetäiendamise võimalusi.

Vaata videot:


```
In[5]:= param115 = ParametricPlot[Evaluate[{x[t], y[t]} /. sol11], {t, 0, 400}, ColorFunction -> Function[{x, y, t}], B
WorkingPrecision -> 10, FrameLabel -> {"x", "y"}, RotateLabel -> False, AspectRatio -> 1, LabelStyle -> Black, Frame
GridLines -> Automatic, ImageSize -> Large, PlotRange -> All]
```


FÜÜSIKA ON ILUS!

SANDER PÆKIVI
MAGISTRITÖÖS
VALMIS MUDEL,
MIS VÕIMALDAB
KIRJELDADA, MILLINE
KEEL KOLME KEELE
KONKURENTSIS PEALE
JÄÄB, MILLINE NEIST
VÄLJA SUREB.

PINGUTUS, SINU ENDA VALIK

„On tudengi enda valida, kui palju ta pingutab ja mida ta saavutada soovib. Ülikooli läbimine iseenesest ei taga ei haridust ega ka oskusi,” nendib Sander. „Ka minu omaaegsel protestil oli enda proovile panemise hõngu, see oli pigem ajendatud teadmiste kogumise soovist. Just sellepärast ju *alma mater* eksisteeribki, mitte töö sinu eest ära tegemiseks.”

Sander on kindel, et ülikoolis ootavad katsumused tasuvad end ära ning iga üliõpilane on võimeline pakutavad kavad läbima. „Eestis on mitmeid väga häid ja erilise suunitlusega ülikoole. Nende vahel valimine sõltub huvidest, taustast ning ka alatasa muutuvast haridusmaastikust. Tallinna Ülikoolis annavad loenguid paljud prominentsed spetsialistid, nagu Aleksei Turovski, Romi Mankin, Tõnu Ploompuu, Kalle Truus, Kristjan Port, ning nende käe all õppida on lust ja ääretult väärtuslik,” leiab Sander ning lisab, et paljudest välipraktikumidest või töötubadest võiks isegi raamatud kirjutada.

Jah, Tallinna Ülikooli tuntakse enam kui sotsiaal- ja humanitaarteaduste kallakuga ülikooli, mitmed teised valdkonnad alles ootavad esiletõusu ja tunglemist õppekohtade pärast. Just seepärast aga soovib Sander Paekivi kaaluda siin õppimist – teabe omandamine on märkimisväärselt kiirem, selgem ja vahetum kui tulvil täis loengusaalis mujal.

Õppida soovib ta aga ükskõik mida.

„Lõppude lõpuks uurib iga teadusvaldkond ju sama nähtust – eksistentsi, lihtsalt eri tahkudelt.”

Mina ja ÕPETAJA?!

Priit Kruus

„KAS ÕPETAJAKS SÜNNITAKSE?” KÜSIB PRIIT KRUUS, NOOR MEES, KES SAI TUNNUKS TEATRITÜKIGA „ÕPETAJA TAMMIKU REHABILITEERIMINE. KUIDAS SAADA HEAKS ÕPETAJAKS?”.

Eesti õpetaja keskmine vanus on 48 aastat. Alla 30-aastaseid on vaid 7%. Paneme kaks ja kaks kokku ja me kujutame hästi ette, mis kümmeaasta aasta pärast saada hakkab.

Juba kuulemegi, kuidas kaugelt kostab häirekella kuma. See läheneb ja läheneb. Nüüd kõmiseb juba päris kõvasti. Aga see pole lihtlabane paanika, mis meid haarab. See on mure eesti õpetajate demograafilise kriisi pärast.

SÜNNIN VÕI SAAN?

Ma õpetan ülikoolis õpetajaid, mõnikord võtan meedias sõna. Käin konverentsidel. Mulle on pähe kulunud küsimused „Kus on uued õpetajad? Mida teha, et noored tahaksid õpetajaks saada?”. Kasutan nüüd võimalust, et demonstreerida lihtlabast võtet, kuidas neile vastata. Selleks on tähenärimine.

Nimelt, mida tähendab „õpetajaks saamine”? Kas kogu asi pole mitte selles, et levinud arvamuse järgi õpetajaks ei saada, vaid sünnitakse?

On üsna levinud müüt, et õpetajatöö sõltub eelkõige isikuomadustest. Õpetajaks õppides ja ametit proovima asudes tehakse kiireid järeldusi mitte oma töösoorituse, vaid iseenda kui inimese kohta. Kui noorel õpetajal midagi ebaõnnestub, on suur kiusatus kiiresti otsustada: ma ei sobi.

Aga hea õpetaja ei ole inimene, kes valitseb klassiruumi oma särava isiksusega. Hea õpetaja laseb teistel õppida.

Tal on oma plaan, kuidas teisi tööle panna, ja ta teab, kuidas juhtida inimesi nii, et nad tegutseksid üheskoos. Hea õpetaja seab endast kõrgemale tunni eesmärgi – jõuda koos õpitulemuseni.

ÕPPIMINE EI LÕPE KUNAGI

Olen ülikoolis õpetanud kolm aastat. Olen aru saanud, et õpetajaks saamine algab pühendumisest oma erialale. Seetõttu nimetan oma kolleegideks ka neid tudengeid, kes on alles üksikuid kordi tahvli ees seisnud. Iga õpetaja – nii tudeng kui ka staažikas vanemõpetaja – õpib alati. Ka kolmkümmend aastat seda tööd teinud suurte kogemustega professionaal peab jätkuvalt uurima ja otsima, kuidas olla hea õpetaja.

Selle viimase kohta on kõigil midagi öelda. Õpilastel endil, nende vanematel, kogu ühiskonnal. See tekitab õpetajates parasjagu stressi, aga me ei pea neile kaastundlikult õlale patsutama ega kaasa tundma. Õpetaja – see on amet, mitte isiksusehäire. Saab olla halb õpetaja ning hea õpetaja, aga kumbki variant ei eelda kindlat sorti inimest.

Kõige eksitavam müüt õpetajate kohta pole nende väike palk (mis tõuseb sel aastal üle Eesti keskmise ja jätkab tõusu) ega ebainimlik väljakutse saada hakkama tänapäeva jubedate noortega (kes on tegelikult sõna otseses mõttes maailma parimad õpilased).

Kõige eksitavam müüt on see, et õpetajaks sobivad vaid vähesed.

TORE JA LÕBUS, TÄHENDAB HEA!

„Ja siis ma kohe nägin, et see tüüp küll õpetajaks ei sobi.”

„Ta on nii hea õpetaja, ta on selline tore ja lõbus.”

„No tema oli küll üks tõeline õpetaja – me ei julgenud tunni ajal iitsatadagi!”

Need on vaid mõned näited sellest, kuidas elab müüt „Ainult õiged inimesed on õiged õpetajad”.

Kust me võtame õiguse öelda, et ainult välised tunnused ja iseloom määravad võimekuse saada hakkama ühes keerukaimas ametis? Põhjused on muidugi üldinimlikud. Esiteks mäletavad inimesed eelkõige seda, mis tunne oli ühe õpetaja tunnis istuda. Kuidas ta sulle korra otsa vaatas. Kuidas ta häält tõstis. Millised riided tal – aastaid ja aastaid – seljas olid. Kuidas ta astus ja hingas.

Teiseks püüavad inimesed ette kujutada, mis tunne oleks olla õpetaja asemel. Kuidas ma hakkama saaksin? Aga mis siis, kui nad hakkavad naerma või ei kuula üldse? Kas ma hakkaksin suurest hirmust või jõuetust vihast karjuma või nutma? Kumb strateegia valida: teha nalja või olla kogu aeg hästi kuri?

**HEA ÕPETAJA EI
OLE INIMENE,
KES VALITSEB
KLASSIRUUMI
OMA SÄRAVA
ISIKUSEGA. HEA
ÕPETAJA LASEB
TEISTEL ÕPPIDA.**

Fotograaf Siim Vahur

MIDA SA TÄNA ÕPPISID?

Kogu lugupidamise juures – igaühel on õigus oma lapsepõlvemälestustele, omaenda sisemistele hirmudele ja ka enesekindlusele. Aga tunde pealt õpetajaametit mõtestada on sama, mis küsida: äkki ma ikkagi saaksin aru võlaõigusseadusest, kui ma piisavalt iseenda iseloomujooni analüüsiks? Kas mõistaksin südame veresoonekonna ülesehitust, kui oleksin rohkem avatud? Ma ei ole üldse selline energiline inimene nagu meie linnapea, ilmselt ma avaliku halduse kursust võtma ei peaks.

Ükski õpetaja pole valmis, nii nagu pole valmis kirurg, advokaat, arhitekt – kogu aeg tuleb kohanduda uute juhtumite, uute materjalide ja uute ühiskondlike oludega. Kui noor õpetaja tuleb oma esimesest tunnist – isegi kui ta tuleb sealt nuttes ja ennast kirudes, et ta üldse otsustas proovida –, siis on tegelikult üks ja ainus loogiline küsimus: mida sa täna õppisid? Nii käibki õpetajaks saamine.

NOORSOOTÖÖ

on tee tulevikku

Marit Sukk

ÜKS SUURIMAIÐ ÜLESANDEID PÄRAST KOOLI LÕPETAMIST ON ÕPITAVA JA TEGELIKKUSE VAHEL SEOSTE LOOMINE. SEETÕTTU ON OLULINE, ET ÜLIKOOLIS OMANDATUD ERIALA OLEKS PRAKTILINE JA PAKUKS ROHKESTI VÕIMALUSI. NOORSOOTÕÕ ÕPPEKAVAL TOIMUB ÕPPIMINE JUST PRAKTIKATE KAUDU, MIS ANNAVAD ENESEKINDLUST JA KOGEMUSI, NING MIS KÕIGE TÄHTSAM – AVAVAD UKSE ERIALASELE TÕÕLE.

SIIN ON NOORSOOTÕÕTUDENGITE MÕTTED LÄBITUD PRAKTIKATE KOHTA.

LAAGRIPRAKTIKA

„See andis mulle tohutult palju juurde. Sain väga hea juhendaja, kes pani mind reaalselt asju tegema. Ma sain kõneleda suure rahvahulga ees ja kõike korraldada, mis andis enesekindlust. Mõõdunud suvel olin samas laagris juba tÕõl ning sain lausa praktikandi, keda ise juhendada.”

HAAVATAVATE SIHTGRUPPIDE PRAKTIKA

„Sajaprotsendiliselt kasulik, õpetlik ja uskumatut eneseteostust pakkunud kogemus, mille kaudu õppisin ka end paremini tundma. Minu tÕõ tulemused olid silmaga nähtavad, sain vahetult noortega suhelda ja tunda rõõmu nende saavutuste üle.”

Noorsootõõ eriala tudengid naudivad vaheldusrikast õppekava.

Vasakult: Jane Saks, Sirelin Koval, Rahel Tammiste, Ly Unga, Kertu Vahtra, Kate Kasvo

KOHALIKU OMAVALITSUSE PRAKTIKA

„Ma sain väga hea võimaluse tutvuda noorsoo- ja haridustöö koordinaatori ülesannete ning ka KOV-i üldise tööga. Koostasini praktilisi aruandeid ja eelnõusid. Tundsin, et see, mida tegin, oli väga vajalik ning kasulik. Selliseid teadmisi loengusaalist juba ei saa.”

NOORTEGRUPI JUHENDAMISE PRAKTIKA

„Eredaima mälestuse jättis võimalus luua noortega koos projekt, millele saime rahastuse. Nägin, kuidas koolipingiväline tegevus muutis noored elavamaks ja avatumaks, seeläbi kosus ka koolivaim. Kui sind tänatakse südamest abi ja suunamise eest, mõistad ka ise oma töö väärtust.”

KOOLINOORSOOTÖÖ PRAKTIKA

„Praktika andis mulle aimu, kuidas koolis kõik toimub ning kuivõrd oluline on huvijuht. Samuti sain rakendada väga erinevaid oskusi noortega toimetulemisel ja suhtlemisel.”

Eesti vajab AASIA tundjaid

Hérdis Pärn

KES MEIST EI UNISTAKS HUVITAVAST TÖÖST, HEAST PALGAST NING SELLEST, ET TÖÖ JA ÕPINGUD VÕIMALDAKSID KA REISIDA?

21. sajandit on põhjusega nimetatud Aasia sajandiks. Nii ettevõtjate, teadlaste, ametnike kui ka kodanikuühiskonna aktivistide pilgud on just sinna suunatud.

Aasia, üks kiiremini arenevaid piirkondi, on samal ajal täis suuri kontraste. Kõrvuti elavad maailma rikkaimad ja vaeseimad, linnade areng on tohutu, mõnel pool maal küntakse aga põldu ikka veel härgade ja adraga.

Seda, mida Aasias uurida ja millest huvituda, on palju. Sealsed riigid, mis erinevad üksteisest tohutult, on rikkad oma kultuuri poolest ning rahvuste ja keelte mõttes kirevad nagu lapitekk.

Selleks et maailma arenguga kaasas käia, vajab ka Eesti suurt hulka Aasia eksperte, kes oskaksid keelt, tunneksid kohalikku kultuuriruumi ja ühiskondlikku konteksti. On ju sealsed tavad hoopis teistsugused kui meil ning nähtav tihti hoopis näiline.

Tallinna Ülikooli Aasia uuringute suunal saab bakalaureuseastmes valida Lähis-Ida,

Jaapani või Hiina vahel. Magistrantuuris saab õppida Aasia ühiskondi ning keskenduda peamiselt Jaapani, Hiina või Kagu-Aasia piirkonnale.

Õpingud Aasia suunal annavad avara tausta ja teadmised piirkondlike eripärade analüüsiks. Ainsana Eestis saab meil araabia, hiina ja jaapani keelt õppida kuni C1- ehk kõrgtasemeni. Tugikeeltena võib õppida ka pärsia ja türgi keelt. Keeleõpet toetavad stipendiumid ja tihe koostöö Aasia ülikoolidega, mis annab võimaluse 6–12 kuud seal elada, õppida ja loomulikult ka ringi reisida.

Peaeriala saab kombineerida kõrvalerialaga ning see annab laiema põhjaga hariduse. Kõrvale saab valida näiteks kultuuriteooria või antropoloogia suuna, aga miks mitte täiendada ennast hoopis ettevõtluse vallas. Samamoodi saavad Aasia poliitika uurijad täiendada ennast riigiteaduste kõrvalerialal ja IT-st huvitujad õppida programmeerimist.

Paljud Tallinna Ülikooli vilistlased töötavad impordi või ekspordiga tegelevates ettevõtetes, ajakirjanduses, aga ka julgeoleku alal ning nõuandjana eri organisatsioonides. Loodud on Aasia-alaseid koolitusi, tõlketeenuseid ja konsultatsioone pakkuvaid firmasid.

Mida arvavavad vilistlased?

MAARJA SUISE,

Alpaka ekspordimüügi spetsialist, Aasia uuringute magister (2013):

„Aasia uuringute magistrantuuris õppisin jaapani keelt ja kultuuri, mille tundmine on andnud mulle suure eelise rahvusvahelises müügis, sest Jaapan on Alpaka üks olulisimatest eksporditurgudest.”

HERDIS PÄRN,

AUKE (Aasia Uuringute Koda Eestis) arendusjuht, Aasia uuringute bakalaureus (2013), Aasia ühiskondade magistrant:

„Minu Aasia-suunalistel õpingutel, koos Tais ja Myanmaris elamise ja töötamise kogemusega, on olnud praktiline ja silmi avav mõju, ilma selleta poleks minu töö AUKE arendusjuhina võimalik.”

MAAILM keele abil AVARAMAKS

Doris-Marii Kondrat

KIIRESTI MUUTUVAS JA AINA ENAM GLOBALISEERUVAS MAAILMAS ANNAVAD VÕÖRKEELTE VALDAMINE NING ÜLDKULTUURILISED TEADMISED EELISE NII KOHALIKUL KUI KA RAHVUSVAHELISEL TÖÖTURUL.

Paindlik lähenemine keeleõppele on põhimõte, mida pakub Euroopa nüüdiskeelte ja kultuuride õppekava. Valida võib kuue peaeriala – inglise, itaalia, hispaania, prantsuse, saksa ning soome keele ja kultuuri – vahel, neid saab kombineerida kõrvalerialadega.

Mitmekülgsete keelelis-kultuuriliste teadmistega vilistlane leiab rakendust peaaegu kõikjal: tõlkijana, õpetajana, kultuuriajakirjanduses, turismi alal, samuti eri riikide asutuste ja välisesindustes juures ning rahvusvahelistes organisatsioonides.

Ühena paljudest on eriala ja karjääri sidunud saksa keele ja kultuuri eriala vilistlane Maarian Toom. „Õpingute ajal töötasin Eesti Rahvusraamatukogus, nüüd olen ametis Saksa-Balti Kaubanduskojas,” lausub Maarian, kes suhtleb igapäevases töös Saksa ettevõtete ja asutustega. „Meie töökeel on saksa keel, kui mul saksa keele tausta poleks, ei oleks ma ilmselt sinna tööle läinud.”

Soome keele ja kultuuri eriala tudeng Therese Ilves on samuti õpingute jooksul omandatud teadmiste rakenduse leidnud. „Töötan turismisektoris ja minu kliendid on enamjaolt soomlased,” sõnab Therese.

Katrin Kaisa Kirotar, Therese Ilves ja Maarian Toom õpivad või on lõpetanud võõrkeelte eriala.

Tema jaoks on oluline ennast soome keeles nii suuliselt kui ka kirjalikult selgelt väljendada ja niiviisi probleeme lahendada.

Prantsuse keele ja kultuuri eriala tudengi Katrin Kaisa Kirotari eesmärk on arendada tõlkimisoskust. Eriti kiidab ta tõlkepraktikat, mis keskendub eri tekstitüüpide läbitöötamisele. „Selle käigus saab väga detailset tagasisidet oma tööde kohta,” selgitab Kaisa.

Lisaks praktilisele keeleõppele pannakse rõhku kultuuride süvitsi tundmaõppimisele, mis aitab mõtestada ühiskondlikke nähtusi. „Sa ei vaata maailma ainult oma kivi peal istudes, vaid näed laiemat pilti, suudad märgata erinevaid tahke,” rõhutab Therese.

Sellele aitab kaasa keelekeskkonnas elamine.

Näiteks Erasmuse vahetusprogrammi toel saavad tudengid veeta õppesemestri või -aasta mõnes teises Euroopa riigis. „Seal elades saad erinevatest maailmavaadetest paremini aru,” tõdeb Kaisa.

Maariani sõnul toetab keele ja kultuuri õpinguid Tallinna Ülikoolis ka rahvusvaheline õppekeskkond. „Meil olid sakslastest Erasmuse tudengid samades loengutes. Juba see, et sa saad siinsamas Tallinnas nendega suhelda ja saksa keeles rääkida, on väga suur pluss.”

Kaisa toob välja ka keelekohvikud, kus iga kord suheldakse väikestes rühmades ühest valitud riigist pärit tudengitega. „Aga muidugi peab ise huvi üles näitama, minema ja suhtlema inimestega, muidu ei saa areneda,” rõhutab ta.

„Kui Loore viimaks **LOENGUSSE** jõudis ...”

Loore Martma

NÄIDEND ÜHES VAATUSES

TEGELASED:

LOORE, DIGITAALSETE
ÕPIMÄNGUDE ERIALA
ESIMESE KURSUSE TUDENG

WILLA, DIGITAALNE
ÕPIVAHEND

ESIMENE VAATUS

Ülikoolis on alanud teine semester. Loore jõuab loengusse väikese hilinemisega, kuna proovis on läinud arvatust kauem. Ta istub laua taha, avab arvuti ja alustab tunnitöö ülesannetega. Ootamatult ilmub ekraanile WILLA tekst.

WILLA: Jälle Sa hilinesid. Kus Sa täna siis olid?

LOORE: Tulin Cabaret Rhizome'i teatrist proovist. Meil on uus lavastus valmimas.

WILLA: Ja eile Sind ei olnud. Olid ka proovis?

LOORE: Ei, siis ma olin võttel. Üks uus film on valmimas.

WILLA: Teater, film? Mis veel?

LOORE: Öhtul on kontsert, ma pean loengust varem ära minema.

WILLA: Sa oled loominguliselt väga mitmekülgne. Aga miks siis veel digitaalsed õpimängud?

LOORE: Jah, Sul on õigus. Ma teen küll palju, aga see tuleneb sellest, et huvisid on ka mitu.

WILLA: Nii, aga miks siis ikkagi digitaalsed õpimängud?

LOORE: Hea küll. See oli eelmisel aastal, kui ma sain esimest korda proovida virtuaalreaalsuse prille. Ja kohe tahtsin teada, kuidas ma saaksin virtuaalreaalsust luua lavareaalsusesse. Või vastupidi. Olles lavastaja, tahan olla kursis arengutega ja uuendusmeelne, mõista, kuhu Eesti teater edasi võiks liikuda või millised valdkonnad selles enim areneda saaksid.

WILLA: Aga miks siis just õpimängud? Miks mitte mõni teine infotehnoloogiaeriala?

LOORE: Väga lihtsal põhjusel. See õppekava tundus mulle kõige huvitavam. Väga mitmekülgne ja kahe väga selge spetsialiseerumissuunaga: disain ja psühholoogia. Kuna see on väga põhjalikult ka haridusega seotud, katab ta ühe minu erihuvi, pedagoogika. Spetsialiseerun psühholoogiale ja see ongi parim valik.

WILLA: Aga Sinu varasemad digitehnoloogiaeadmised?

KAS TEADSID, ET

ÕPPIDES MÄNGU KAUDU,
SUURENEB ÕPILASTES SOOV
ÕPPETÖÖS OSALEDA? TALLINNA
ÜLIKOOLI HARIDUSTEADUSTE
INSTITUUDI DOKTOR
MARTIN SILLAOTS UURIS
MÄNGUSTAMISE EHK MÄNGU
ELEMENTIDE KASUTAMISE
VÕIMALUSI MITTEMÄNGULISES
KESKKONNAS. SELGUS, ET
MÄNG EI MOTIVEERI ÕPPIMA
MITTE AINULT LASTEAEDADES,
VAID KA ÜLIKOOLIS.

LOORE: Tõsi. Ei ole ma ühtegi äppi teinud ega *flash*'i, rääkimata suuremast-poenemast programmeerimisest, aga kuna mind tõesti huvitab see valdkond, ei olnud varasema kogemuse puudumine sisseastumisel takistuseks. Pigem toetati just eri valdkondade inimesi.

WILLA: Kuidas praeguseks tundub? Oled leidnud selle, mida ootasid?

LOORE: Mulle meeldivad väga õppejõud, kellega olen kokku puutunud. Kursus on meil ka tore. Rahvusvaheline, tudengid on erineva taustaga. Olen väga tänulik, et saan siin õppida.

WILLA: Aga ...

LOORE: Vabandan, et Sind katkestan, kuid ma pean nüüd tunnitööle keskenduma.

WILLA: Arusaadav. Aga äkki üks ülikooliväline soovitus koolikaaslastele?

LOORE: Muidugi! Tulge Cabaret Rhizome'i teatrisse, see on Erinevate Tubade Klubis Telliskivis. Ja muidugi kuulake ka Popkulturistide *podcast*'i.

MATEMAATIKAGA TÖÖTURULE

Ivar Raav

LOOGILISUS, LÄBIMÕELDUS NING ELUTERVEL ANALÜÜSIL PÕHINEV
MAAILMAVAADE ON TÖÖTURUL ÜKS HINNATUMAIKOMPETENTSE.
JUST SEDA PAKUB MATEMAATIKA ÕPPIMINE.

Matemaatika, eriti ülikooli tasemel, tundub paljude jaoks õõvastav ning kuiv numbrite maailm, millest pigem suure kaarega mööda hiilida. Mina olin kindlasti koolis üks nendest, kes nii arvas. Samas meeldis mulle struktuursus ning süsteemsus, mida matemaatika pakkus. Ma ei kannatanud valemeid, teoreeme ega protsentarvutust, kuid ma vaimustusin inimestest, kes koolis minu jaoks matemaatikaga võrdusid – need olid matemaatikaõpetajad.

ÕPETAJA KÕNE

Ajendiks, miks hakkasin matemaatika õppimise peale mõtlema, sai õpetaja Meigas, kes ühel päeval klassis koolikiusamise vastu sütitava kõne pidas. Ta pani kogu olukorra ja selle lahendamise väga loogilisse ja läbimõeldud võtmesse ning sellest ajast hakkasin ka mina väärtustama selgitusi, milles valitsesid loogika ja seosed.

Õpetaja Rosbergiga tehtud koostöö tekitas minus aga huvi inimsuhete uurimiseks, millega Tallinna Ülikooli magistriõppes tegelen.

Tõsi, mul puudus ambitsioon saada matemaatikuks, mõtlesin pigem äriandust õppima hakata. Nüüd ei tea, keda pean tänama, et ma äriandusse sisse ei saanud ja just matemaatika erialale astusin. See

loogilise ja kriitilise mõtlemise ning keerulise lihtsaks rääkimise oskus, mille mulle andis matemaatika, on üllatavalt tõhus.

Ühe etapina selle vahel, mis mulle tol hetkel meeldis, ja selle vahel, mida praegu teen, oli matemaatika asendamatu. Just matemaatika viis mind lõpuks äriandusse, Swedbanki, kus äriandus on igapäevaelu osa. Töötasin aastaid investeerimisvaldkonnas, juhtisin inimesi, praegu tegelen pangas personalivaldkonnaga.

INTELLEKTUAALNE KAPITAL

Matemaatika ei ole vaid selle aine õpetaja või matemaatik. See aine annab väga olulise loogilise ja analüütilise mõtlemise, mida on vaja igal elualal. See on kompetents, mida tööandjad kõrgelt hindavad ja otsivad.

Enamik töid on üles ehitatud intellektuaalse kapitali ehk aju kasutamisele. Tööandjad värbavad inimesi, oskused on õpetatavad. Ehk nagu on tõestanud ka minu matemaatikaõpingud: selle haridusega võib edukas olla äris, personalivaldkonnas või töötada koolitajana.

Pealegi on matemaatiku konkurentsivõime tööjõuturul nn tavapäratu eriala tõttu oluliselt kõrgem, CV-de voorust saab märksa kergemini läbi.

Ivar Raav

Matemaatikast saadud alusoskustele on juba oluliselt lihtsam üles ehitada ükskõik millist valdkonda. Seega, kui sulle matemaatika keskkoolis meeldis, siis bakalaureuseõpe on väga mõistlik ja loogiline jätk lõpliku eriala leidmise teel.

VALEM VÕIB UNUNEDA

Ma ei tea peast peaaegu ühtegi matemaatikavalemit, kuid ma oskan tuletada loogiliselt, kuidas lahenduseni jõuda ilma faktiteadmisteta mitmelt alalt.

Loomulikult ei ole mul iga päev tarvis seda, mida loengutes õppisime, mul on vaja seda, mida õppimine andis – need on loogika ja kriitiline mõtlemine.

Ja seltskond oli muidugi omaette väärtus. Ma ei kohanud õpingute jooksul ühtegi stereotüüpset nohikmatemaatikut. See on vaid ilukirjanduslik liialdus, mis millegipärast matemaatika eriala ümber käib.

KAS TEADSID, ET

EESTI KUULUB EUROOPAS KÕRGE RADOONIRISKIGA RIIKIDE HULKA? RADOONI SISSEHINGAMINE SUURENDAB KOPSUVÄHKI HAIGESTUMISE RISKI.

TALLINNA ÜLIKOOLI LOODUS- JA TERVISETEADUSTE INSTITUUDI DOKTOR **KRISTA SAARIK** UURIS RADOONI EMISSIOONI EESTI MITMES PAIGAS. SELGUS, ET INIMESE TERVISELE OHTLIKKE KÕRGE RADOONIRISKIGA ALASID VÕIB LEIDA KÕIKJALT EESTIST, KUID PEAMISELT ASUVAD NEED PÕHJA-EESTI KLINDIVÖÖNDIS.

INIMESTE KOOSELUVORMID ON MUUTUMAS? ENAMIKUS EUROOPA RIIKIDES ON ÜHA TAVALISEM EELISTADA ABIELULE VABAABIELU NING LÜKATA PERELOOME HILISEMASSE VANUSESSE. SEDA, MILLISTES RIIKIDES NEED MUUTUSED VAREM TOIMUVAD, MÕJUTAB KULTUUR. SELLELE JÄRELDUSELE JÕUDIS TALLINNA ÜLIKOOLI ÜHISKONNATEADUSTE INSTITUUDI DOKTOR **LEEN RAHNU**, KES UURIS DOKTORITÖÖS KOOSELU ARENGUID EESTIS JA MUJAL EUROOPAS.

TEE TALLINNA ÜLIKOOL

KURSI SEADMINE

Kelleks tahan saada?

Milliseid valikuid pean selleks tegema?

Kuhu soovin elus jõuda?

1.

MÕTLE LÄBI

- Kas jätkata õpinguid või minna tööle?
- Kas minna kutse- või kõrgkooli?
- Kas õppida eesti või inglise keeles?
- Kas jätkata haridusteed Eestis või välismaal?
- Kas õppida päeva- või tsükliõppes?
- Kas õppida täiskoormusel või avatud õppes?
- Kas ma tean, kui palju õppimine ja sellega kaasnev maksma läheb?
- Kas pean otsima osalise tööajaga töökoha või töötada olemasoleval tööol osakoormusega?
- Kuidas ma ühitan töö, õppimise ja pere?
- Kas olen valmis kolima ning kas soovin elada ühiselamus või üürikorteris?

RÄÄGI, KOGE, AVASTA

- Küsi enda kohta tagasisidet neilt, kes sind kõige paremini tunnevad – perekond, sõbrad, sugulased
- Varjuta tudengeid Tudengivarju nädalal, osale Õpilaskadeemia kursustel ja lühiloengutel, õpi Avatud akadeemia kaudu
- Tee isiksuse- või karjääriteste, loe sind inspireerivate inimeste ja ülikooli vilistlaste lugusid

Millised on mu tugevused ja nõrkused, võimed ja huvid?

ENESE
AVASTAMINE

2.

Kust, kuidas ja millist teavet saan õppimisvõimaluste kohta koguda?

KOGU INFOT

- Jälgi Tallinna Ülikooli sotsiaalmeediat (FB, Instagram, LinkedIn, Twitter, Youtube)
- Tutvu kodulehega tlu.ee/sisseastumine
- Loe blogisid Meediaväravas meedia.tlu.ee
- Vaata Ühe minuti loenguid
- Hoia huvipakkuval koolil ka meedia kaudu silm peal
- Uuri ka lisavõimaluste kohta – spordi- ja kultuurikollektiivid, Üliõpilaskond ja klubid, Supernova kino jm vaba aja veetmise võimalused
- Räägi perekonna, sõprade, kolleegide, õpetajate, ülikooli töötajate, tudengite ja vilistlastega

3.

VÕIMALUSTE
UURIMINE

KOGE JA KATSETA

- Kasuta avatud õppe võimalusi
- Osale Aasta Ülikoolis programmis
- Tule rahvusvahelisse talve- või suvekooli
- Osale avatud uste päeval, infotundides ja töötubades
- Leia meid messidelt
- Vaata linnakus ringi virtuaaltuur.tlu.ee

Millal saan oma valiku langetada?

Kust ja kellelt saan täpsemat teavet?

SÜVENEMINE VALIKUSSE

4.

KÜSI JA UURI

- Tutvu õppekavadega, õppekorralduse ja karjääriperspektiividega tlu.ee/sisseastuja
- Suhtle akadeemilise nõustaja, õppekoordinaatori või tudengisaadikuga
- Uuri vastuvõtutingimusi ning hinda oma sissesaamise võimalusi lävendikalkulaatoriga

OTSUSE ELLUVIIMINE

- Kinnita õppima asumine sisseastumissüsteemis SAIS
- Osale Stardipaugul ja alusta õpingutega
- Pühendu õpingutele, kasuta maksimaalselt pakutavaid võimalusi (nt praktika, ELU programm, tudengielu, sotsiaalne võrgustik)

6.

SISSEASTUMINE TALLINNA ÜLIKOOLI 25.06–4.07.2017

5.

OTSUSTAMINE

TALLINNA ÜLIKOOLI ÕPPIMA ASUDES SAAD VALIDA 118 PÄEVA- JA TSÜKLIÕPPE ÕPPEKAVA VAHEL

- Kui Sulle meeldib tantsida, laulda või joonistada, huvitud filmitegemisest, ihaldad olla juutuuber või tulevane Bonnier'i preemiaga pärjatud ajakirjanik, vali eriala **BALTI FILMI, MEEDIA, KUNSTIDE JA KOMMUNIKATSIOONI INSTITUUDIST**
- Kui Sind kõnetavad programmeerimine, infojuhtimine või robotika, leiad oma valiku **DIGITEHNOLOOGIATE INSTITUUDIST**
- Kui soovid õpetada lapsi või juhendada täiskasvanuid, ootab Sind **HARIDUSTEADUSTE INSTITUUT**
- Kui Sind huvitavad kaugete maade kultuurid, keeled ning kirjandus, pakub sulle sobivaid valikuid **HUMANITAARTEADUSTE INSTITUUT**
- Kui Sind paelub matemaatika, tahaksid eksperimenteerida geenilaboris või pühenduda spordile, vali **LOODUS- JA TERVISETEADUSTE INSTITUUT**
- Kui Sind huvitab ühiskonna toimimine, tahad luua paremat tulevikku, huvitud seadustest või majandusest, vaata, milliseid valikuid pakub **ÜHISKONNATEADUSTE INSTITUUT**
- Kui tahaksid ise disainida midagi praktilist, näiteks mööblit, programmeerida, süveneda liikluskorralduse tagamaadesse või tervisele mõeldes rehabilitatsioonikeskuses käsi ravimudaseks teha, tule **HAAPSALU KOLLEDŽISSE**
- Kui näed oma tulevikku lasteaiaõpetajana või sotsiaalpedagoogina, ootame Sind **RAKVERE KOLLEDŽISSE**

ARTES LIBERALES

ehk kõik on omavahel seotud

Catlyn Kirna, õppekava Interdistsiplinaarsed
sotsiaalteadused - *Artes Liberales* kuraator

21. SAJANDIL ON TEADUS ÜHA ENAM INTERDISTSIPLINAARNE, ÜLIKOOID KESKENDUVAD ERIALAVAHELISTELE ÕPPEKAVADELE JA LOOVAD UUSI PROJEKTE.

Teadusvaldkonnad on alati keskendunud vaid oma probleemidele ja lahendustele. Viimased aastakümned on suunanud aga fookuse probleemidele, mis asuvad mitme teadusharu vahel või lahenevad ainult siis, kui eri valdkondade jõud ühendada.

Interdistsiplinaarsus pole põhimõttena uus, küll kogub ta akadeemilises maailmas hoogu, sest paljud küsimused vajavad valdkondadeüleseid vastuseid.

NÄIDE: Miks annavad valimised just sellise tulemuse? Vastuste otsimisel saavad oma panuse anda meediaanalüütikud, poliitoloogid, sotsioloogid ning paljud teised.

NÄIDE: Kas me peaksime ehitama uue naftajuhtme? Lahenduse leiavad keskonna-, majandus, juhtimis- ning paljud teised eksperdid.

Keerukate probleemide vastused on tihti peidetud eri valdkondade küsimustesse. Seega on igati õigustatud, et interdistsiplinaarne lähenemine saab alguse varakult, ülikoolides juba bakalaureusetasemel.

INTERDISTSIPLINAARSED ÕPINGUD

Tudengid õpivad tavaliselt üht kindlat asja. Loomulikult hõlmavad kõik head õppekavad teiste valdkondade elemente, kuid Tallinna Ülikoolil on kaks olulist viisi,

kuidas interdistsiplinaarne lähenemine tudengitele lähemale tuua.

Esiteks loovad eri erialade bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilased koos interdistsiplinaarseid projekte ja leiavad probleeme, mida on vaja uurida mitme nurga alt. Ühtlasi saadakse aimu, mida teised teevad, ja mõistetakse paremini oma tausta. See võib anda tulevikuks ka karjääriideid.

Teine viis, kuidas Tallinna Ülikool toob interdistsiplinaarse lähenemise kõigi huvilisteni, on erialadevahelised õppekavad. Neis ühendatakse meedia ja poliitika, loodusteadused ja humanitaarained.

Tõeliselt interdistsiplinaarne on õppekava Interdistsiplinaarsed sotsiaalteadused – *Artes Liberales*, see on TLÜ bakalaureusetaseme õppekava kõigile, kes on huvitatud sotsiaalteadustest.

ARTES LIBERALES

Sajandeid tagasi oli *Artes Liberales* idee õppekavade tuumikõpetuste kokkuviimine. TLÜ õppekava *Artes Liberales* järgib seda ideed ja toob kokku kõik sotsiaalteaduste tuumikideed ning ühendab need praktilises väljundis.

Õppekava pakub aineid kõikidest sotsiaalteadustest, mida tudengil on võimalik omavahel ühendada ning mis

võivad aidata leida oma tee tulevikus. Õpingud hõlmavad sissejuhatust mitmesse teemasse ning erinevaid viise nende integreerimiseks.

Kõik tudengid peavad osalema interdistsiplinaarses projektis, viima läbi praktilise õppe väljaspool ülikooli ja lõpetama õpingud uurimistööga.

Õpingute käigus kujuneb fookus, millele tulevikus keskenduda. Pidevalt muutuv maailmas on hea omada selget sihti, kuid veel parem, kui olemas on laiemad teadmised ja arusaam, kuidas eri valdkonnad võivad üheks sulanduda.

Mis on *ELU*?

ELU ehk **erialasid lõimiv uuendus** on Tallinna Ülikooli uutmoodi õppeaine, mille käigus viivad eri erialade üliõpilased koostöös ellu projekte neile endile huvi pakkuvatel teemadel. Projekti rühma moodustavad 6–8 üliõpilast vähemalt kolmelt erialalt.

See on aine, kus õppetöö ei toimu loenguvormis ning õppejõud ei kirjuta ette, mida ja kuidas teha, vaid kogu algatus ja tegevuste juhtimine on üliõpilaste käes. Edu võti seisneb koostöös, tegevuste planeerimises ja ühise eesmärgi seadmises, kuna sobilikud viisid oma idee teostamiseks tuleb rühmal ise valida.

ELU iseloomustab suur variatiivsus, näiteks võib projekti tulemusena:

- alguse saada idufirma,
- teha midagi reaalselt ühiskonna heaks,
- aset leida uue tehnoloogia väljatöötamine,
- valmida eri valdkondi hõlmav uurimus, mida saab jätkata lõputöös,
- korraldada teadust populariseerivaid üritusi, näitusi ja projektipäevi.

ELU projektis osalemine on võimalus arendada oma juhtimis- ja sotsiaalseid oskusi, algatusvõimet ning saada alusteadmisi projektide planeerimise kohta. Lisaks on ELU kui õppeaine eesmärk toetada üliõpilaste ettevõtlikkuse ja meeskonnatööoskuste arengut. Projekt eeldab aktiivset osalemist meeskonnas ja võetud kohustuste täitmist. ELU projektid panustavad probleemi lahendamisse, olemasolevate algatuste arendamisse või loovad midagi täiesti uut.

Loe lisaks ja tutvu projektiga elu.tlu.ee

Kuidas

SAADA TEGIJAKS

Eesti poliitikas?

Ott Lumi

PIKEMA VASTUSE PÕLETAVALE KÜSIMUSELE ANNAB TALLINNA ÜLIKOOLI DOKTORANT OTT LUMI.

Kuidas saada tegijaks poliitikas? Minu peamine nõuanne noortele kõlab järgmiselt: „Te minge ja mõelge veel!” Umbes nii ütles filmis „Viimne reliikvia” vend Johannes Ivo Schenkenbergile ja Gabrielile vahetult enne seda, kui nad auku kukutada lasi.

Teine lugu tuleb minu healt sõbralt, kellele sõja ajal USA-sse põgenenud vanaonu lausus alati: „Tee, mis sa teed, aga ära jumala eest poliitikasse oma nina pista!”

Kolmas osundus on kindlasti see, et noored inimesed, kes unistavad poliitiku-karjäärist, ajavad sageli sassi poliitika õppimise ja poliitika tegemise. Mida aeg edasi, seda vähem on need asjad omavahel seotud. Jah, 1990. aastate keskel, kui taassündinud Eesti riik oli vaid mõned aastad vana, tuli

ülikoolipingist tõesti ka tipp-poliitikuid. Praegu on reegel pigem see, et enne tuleb aastaid partei noortekogus higistada, et üleüldse pildile saada.

Poliitiku ametis on üksjagu erilist, kordumatut. Kindlasti ei ole sõnakõlks, et poliitika abil on võimalik ühiskonnas paljusid asju muuta. Olen ise seda poliitikas olles kogenud ja tunne on päris võimas.

Kindlasti annab poliitiline kogemus tõdemuse, et maailmas on kõik suhteline. See tuleb sellest, et oled sunnitud otsustama ehk langetama valikuid. Arvan, et iga poliitikaanalüütik, kommentaator või nõustaja, nagu mina praegu, vajab kogemust, et üldse midagi millegi kohta tõetruult arvata.

OTT LUMI,

Tallinna Ülikooli avaliku halduse magister, on Eesti ühe edukaima nõustamisettevõtte META Advisory partner ja asutajaliige ning juhtiv valitsussuhete konsultant Eestis. Ta on olnud Riigikogu liige, Isamaa ja Res Publica Liidu kaaspeasekretär ning Res Publica peasekretär.

Ott Lumi

soovitused:

- Esiteks, ole oma maailmavaatelises valikus kindel. Poliitikat tasub teha kirega ja veendunult, muidu ei ole sa edukas, ükskõik kui head on su muud omadused.
- Teiseks, vali õiged võitluskaaslased. Poliitika on meeskonnamäng.
- Kolmandaks, ära usalda kedagi. Kes mind ei usu, lugegu Machiavellit.
- Neljandaks, vali sobiv valdkond. Sisu kõrval on oluline ka usutavus.
- Viiendaks, ära üleideologiseeru. Poliitilised ideoloogiad võivad olla atraktiivsed, aga põhimõtteliselt on ideoloogiad alati usk, mitte tegelikkus.
- Kuuendaks, ära topi oma nina asjadesse, mis on ilmselgelt ohtlikud ja mida sa ei saa nagunii muuta.
- Ja viimaseks, see kõlab jaburalt, aga oluline on olla õigel ajal õiges kohas. Kui loeme edukate poliitikute biograafiaid, saab selgeks, et poliitiline karjäär nagu ka poliitika tervikuna ei ole mõistuspärane. Kes soovib turvalist ja etteplaneeritavat elu, sellele sobib kindlasti hambaarsti elukutse palju rohkem.

Lõppude lõpuks soovitan: huvituge poliitikast. Sest nagu ütleb Platon: „Neid, keda poliitika ei huvita, karistatakse sellega, et neid hakkavad valitsema neist halvemad mehed.” Tänapäeval ka naised.

Kuid ärge olge poliitikast sõltuvad, sest nii on ohtlik elada ja te kaotate iseenda peaaegu kindlalt ja peaaegu alati.

KAS TEADSID, ET

NÕUKOGUDE AJA MÕJU ON KAOTAMAS OMA VÕIMU?

TLÜ HUMANITAARTEADUSTE INSTITUUDI DOKTOR **FRANCISCO MARTÍNEZ** LEIDIS DOKTORITÖÖS, ET UUEM PÕLVKOND EI MÄLETA NÕUKOGUDE AEGA NING ON AVATUD ÜLEMAAILMSETELE MÕJUDELE. SELLE TULEMUSENA ON NÕUKOGUDE AJA MÕJU INIMESTE IGAPÄEVASTES VÄÄRTUSHINNANGUTES KAOTAMAS OMA VÕIMU.

DIGITURVALISUSE VALDKOND ON PRAEGU JUSTKUI METSIK LÄÄS?

KESKSED PROGRAMMID JA JUHISED ÕPETAJATELE, ÕPILASTELE JA VANE-MATELE, MIS AITAKSID DIGIOHU-TUSE MUREDE JA RASKUSTEGA TOIME TULLA, ON PIGEM KESISED. TLÜ DIGITEHNOLOOGIATE INSTI-TUUDI DOKTOR **BIRGY LORENZ** TÖÖTAS VÄLJA MUDELI, MILLE ABIL SAAB LEIDA VASTUSEID DIGIOHU-TUSE PROBLEEMIDELE.

SANITAAROLUDE PARANEMINE 19. SAJANDIL ANDIS OLULISE PANUSE EESTIS SUREMUSE VÄHENEMISSE?

TLÜ ÜHISKONNATEADUSTE INSTITUUDI DOKTOR **HANNALIIS JAADLA** LEIDIS OMA DOKTORITÖÖS, ET IMIKUSUREMUSE TUGEVAIMAKS RISKITEGURIKS OLI VEE TARBIMINE SAASTUNUD LOODUSLIKEST VEEKOGUDEST.

ÄRISSE ülikooli kaudu

Marek Mühlberg, Külliki Tafel-Viia, Olesja Rotar

MÖÖDUNUD AASTAT VÕIKS JULGELT NIMETADA IDUFIRMADE AASTAKS TALLINNA ÜLIKOO LIS. KORRAGA KÄIVITUSID KAKS ARENDUSPROGRAMMI, MILLE KÄIGUS OL I ENAM KUI SAJAL TUDENGIL VÕIMALUS TÖÖTADA OMA IDEEGA JA VORMIDA SELLEST TOIMIV ÄRIMUDEL. MITU MEESKONDA JÕUDSID NIMEKATE MENTORITE ABIL LAUSA TOIMIVA PROTOTÜÜBINI.

Ettevõtlusõppe programmi Edu ja Tegu raames oli üliõpilastel võimalus liituda kolmekuise äriideede arendusprogrammiga **STARTERcreative**, milles osalevad Tallinna Ülikooli, Eesti Kunstiakadeemia, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, Estonian Business Schooli ja Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainori tudengite meeskonnad. Programm on tasuta ja semestripõhine ning see on avatud kõigi haridustasemetete õppuritele. Programmi Edu ja Tegu **STARTERcreative** tegevusi toetatakse Euroopa Sotsiaalfondi vahenditest.

Rahvusvaheline **Startup Passion in Baltic Sea Region** pakub sarnaseid võimalusi, aga rahvusvahelistes meeskondades – projekti viivad ellu partnerid Soomest, Lätist ja Eestist ning pikema aja jooksul. Programmi vahendid lubavad arendada ideed seni, kui see on valmis investoritele esitamiseks. Registreerimine programmis osalemiseks kestab 2017. aasta märtsini, pärast seda hakkab tõeline seiklus oma unistuste poole. Programm avaneb selle aasta järel veel vaid 2018. aasta kevadel. StartUp Passioni toetab Kesk-Läänemere Programm 2014-2020.

STARTERcreative

starteridea.ee

STARTERcreative on kolmekuine loome-ettevõtluse äriideede arendusprogramm, mille käigus omandavad osalejad ettevõtluse põhitõed. Osalejatele antakse teadmisi sellistel teemadel nagu ärimudeli loomine, väärtuspakkumise kirjutamine, juhtimine ja meeskonnatöö, teenusedisain ja tootearendus, müük ja turundus, liftikõne abil idee esitlemine ning intellektuaalomandi alusteadmised.

KELLELE?

Programm on suunatud meeskondadele, mille võivad moodustada tudengid ülikoolist, rakenduskõrgkoolist, õpilased kutsekoolist või abiturientid. Oodatud on needki ettevõtlushuvilised, kes praegu ei õpi: sel juhul tuleb lihtsalt meeskond moodustada

nii, et meeskonna liikmetest vähemalt pooled õpiksid mõnes koolis.

KUIDAS?

Programmiga saab liituda mitmel moel. Üks võimalus on tulla kolmepäevasele arendusnädalavahetusele Loomehäkk ning jätkata idee arendamist koolitusprogrammis. Teine võimalus on tulla programmi avakoolituspäevale, kus on samuti võimalus esitleda oma ideed või leida kellegi teise idee, millega ühineda. Järgmise kolme kuu vältel arendatakse ideed ja see lõpeb võistlusega, kus meeskonnad esitlevad oma ärimudeleid. Võimalus on võtta osa praktilistest koolitustest, saada personaalset juhendamist ja tuge eri valdkondade mentoritelt ning kuulda

VR Quiz kevadsemestri võitjad Õnne Mets ja Marko Pilisner (foto Külliki Tafel-Viia)

Startup Speed Dating Night (foto Edmond Mäll)

vahetuid kogemusi ettevõtjatelt. Koolitusprogrammi järel avanevad parimatele võimalused liikuda ärimudelit edasi arendama inkubaatoritesse ja kiirenditesse.

AUHINNAD

Programmi parimatele meeskondadele on välja pandud auhinnad, mis võimaldavad oma ideega veel läbimõeldumalt edasi toimetada ja lisatuge saada. Näiteks saavad kõik osalejad Tallinna Ülikooli täiendkoolitustunnistuse, kui nad on osalenud enamikul koolituspäevadest. Rahalise auhinna kahele parimale meeskonnale on välja pannud Tallinna Ettevõtlusamet. Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus on jaganud parimatele pääsmeid konverentsile „Latitude59”. Tallinna Ettevõtlusinkubaatorid, Loov Eesti, Ajujaht ja Prototron on pakkunud valitud meeskondadele pääsu edasistesse arenguprogrammidesse.

KOGEMUSED

STARTERcreative'i esimese hooaja võidustiimi VR Quiz liige Õnne Mets kommenteeris programmi järgnevalt: „Kuna olen lõpetanud humanitaar- ja sotsiaalteaduste erialad, sain vajalikke äriarenduse teadmisi. Ka mentorite kontaktid on väga väärtuslikud. Kuna meie ideel, muuseumitele suunatud virtuaalreaalsuse lahendusel VR Quiz, läks väga hästi ning võitsime võimaluse selle kallal veel rohkem tööd teha, siis võib-olla ei oskagi me veel hinnata kõike, milleni programmis osalemine viia võis.”

EKSPERDID

STARTER-i programmi on mentoritena kaasatud enam kui 50 Eesti tippu (idufirma) ettevõtjate, valdkondlike ekspertide ja juhtide hulgast. Lisaks kaasatakse välismaiseid tippe. On võimalik, et varajase faasi meeskondadele ei leidugi Eestis teist nii head võimalust õppimiseks ja oma mõtetele tagasiside saamiseks.

TÄHTSÜNDMUSED

Loomehäkk ühendab loomevaldkondi ja infotehnoloogiat ning on suunatud uute teenuste ja toodete prototüüpimisele. Nädalavahetusega saavad toodete ja teenuste esialgsed versioonid valmis. Kolmepäevane laiapõhjaline loomealade *hackathon* toimub kaks korda aastas.

Lisaks toimub STARTERcreative'i programmi käigus ka Eesti suurim mentordamisüritus Startup Speed Dating Night, kus meeskondadele pakuvad vabas õhkkonnas nõu ja abi ligi 50 mentorit.

JÄRGMINE VÕIMALUS

Programm jookseb semestripõhise loogika alusel, iga semestri alguses on võimalik liituda aadressil starteridea.ee.

Ideed saab aga jooksvalt katsetada Loomehäkil, et siis juba toimiva meeskonna ja läbimõeldud ideega programmi tulla.

Start Up Passion

startupp passion.eu

KELLELE JA KUIDAS?

Start Up Passion on mõeldud kõigile, kes soovivad rahvusvahelises meeskonnas äriideid arendada. Kandideerida on võimalik nii juba valmis meeskonnaga kui ka üksi, juba olemasoleva ideega või ilma. Hackathon'il aitavad mentorid leida kõigile osalejatele sobiva idee või meeskonna.

Start Up Passioni projektis osalemine koosneb viiest etapist:

HACKATHON – 24 tunni väljakutse leida idee, mis kasvaks tulevikus edukaks äriideeks.

KICK OFF – kolmepäevane koolitus, mis aitab oma ideed arendada järgmisele tasemele. Õpitakse, mis on innovatsioon, ärimudeli disain ja prototüüpimine.

PIT STOP – ühepäevases veebipõhises töötoas õpitakse, kuidas vormida toodet või teenust, mis vastab turu vajadustele. Lisaks tegeletakse ärimudeli valideerimisega.

BOOTCAMP – viiepäevase laagri eesmärk on arendada idee nii kaugele, et see oleks valmis avalikkusele tutvustamiseks.

ÄRIIDEEDE VÕISTLUS – laagri kümme parimat meeskonda saavad võimaluse osaleda äriideede võistlusel ja võita väärtuslik auhind. Rahvusvaheline žürii hindab meeskondade arengut ja annab nõu, kuidas viia oma ideed turule.

MIS SAAB EDASI?

Arenguprogrammi tulemusena on meeskonnad arendanud oma äriidee nii kaugele, et valmis on toote või teenuse prototüüp ja nad on katsetanud seda kliendi peal. Nüüd jätkavad meeskonnad soovi korral individuaalses mentorlus-programmis „From Business to Success” ning äriideede võistluses.

MILLISED ON NOORTE IDEED?

Startup Passioni esimese aasta arenguprogrammis osales ligi 20 meeskonda, kes võistlesid 5000-eurose auhinna nimel.

Rainy Art koosneb kolmest keskkoolitüdrukust, kes toodavad unikaalsete detailidega lastevihmajopesid ning unistavad vallutada Skandiinaavia ja Suurbritannia turgu.

Selfvisions loob veebiplatvormi, kus paljude optikapoodide tootevalikut saab proovida kodus. Appi tulevad nutitelefon, Selfvisionsi äpp, mis loob ostjast 3D-fotomudeli, ning liitreaalsus.

Stellarmus soovib muuta pangaülekanded efektiivsemaks ja automaatseks. Nende võtmesõnaks on *blockchain* ehk blokiahel.

Esimese aasta programmi võitis **PRAP-i** (*prap.me*) kaheksaliikmeline meeskond, kes soovib taltsutada kaost loomemajanduses. PRAP on veebipõhine produktsiooniasistent, mis võimaldab bändidel, määndžeridel ning tehnilise poole eest vastutajatel vahetada informatsiooni, kaotada ebavajalik paberitöö ning säästa niiviisi aega ja vältida vigu. Tuleval kevadel loodavad nad teha avalikuks esimese beetaversiooni.

PRAP-i kaasasutaja Neveli Niit sõnas võiduraha kasutamise kohta, et see kulutatakse ürituste külastustele või kliendikohtumistele.

ÜLIKOOList OLÜMPIALE

Jaanus Terasmaa

EESTI PARIM NAISTRIATLEET, TALLINNA ÜLIKOOli GEOÖKOLOOGIA BAKALAUREUSEÕPPE VILISTLANE Kaidi Kivioja RÄÄGIB, KUIDAS SIDUDA EDUKAS ÕPPIMINE ÜLIKOOlis TIPPTASEMEL SPORTIMISEGA.

OLÜMPIA- TRIATLON

KOOSNEB 1,5 KM
UJUMISEST, 40 KM
RATTASÕIDUST JA
10 KM JOOKSUST.

Tallinna Ülikooli geoökoloogiat õppima astusin aastal 2011. Minu treener töötas Tallinnas, see sai määravaks ja praegu olen väga rahul. Lisaks erialaainetele sain kuulata inimese anatoomia ja spordipsühholoogia loenguid, millest tõuseb kasu spordis.

Spordireisidel olen pidanud kõigile selgitama, mis asi geoökoloogia üldse on ja kes minust saab. See viimane selgub aga alles siis, kui otsustan, mida pärast bakalaureuseastme lõpetamist edasi õppima lähen.

Bakalaureusetöös „Kurtna järvestiku hüdroloogilise võrgustiku areng” püüan vanu kaarte analüüsides lahendada küsimuse, kuidas ja miks on Kurtna maastikukaitseala hüdroloogiline võrgustik, eelkõige sinna rajatud kraavid, aja jooksul muutunud ja milline on olnud selle mõju kaitsealustele järvedele.

Pärast õpinguid kavatsen keskenduda kindlasti sportlaskarjäärile, sest mul on

palju arenguruumi. Ideaalis võiksin veel kaks-kolm olümpiatsükli kaasa teha. Samal ajal tahan leida sobivaima võimaluse magistrikraadi omandamiseks.

Olen pärit sportlikust perest, kogu elu olnud aktiivne ja sportimist nautinud. 2007. aastal tegin oma esimese triatloni ja sain kohe aru, et olen leidnud sobiva ala.

Ülikooli ajal sportides hakkasid mu päevad nägema välja sellised: loengud, trenn, loengud, trenn ja vahepeal mõned välislaagrid. Sellises rütmis läks kolm aastat väga kiiresti ja ka kõik ainepunktid sain muretult tehtud. Veidi venima jäi vaid lõputöö kaitsmine, sest viimase kahe aasta jooksul on reisimist olnud palju rohkem kui tavaliselt ja tähelepanu mujal. Aga see on ennast ära tasunud, unistus esimese Eesti naisena triatlonis olümpial võistelda sai teoks.

Ning ka lõputöö on nüüdseks kaitstud.

Kaidi Kivioja olümpiateekond

„Olümpiale saamine ei olnud kerge, sest kvalifitseerumise süsteem on väga keeruline. Pidin olümpia-aasta alguses osalema paljudel rahvusvahelistel võistlustel ning viimase hetkeni ei olnud ma kindel, kas kõik õnnestub. Lõplik vastus tuli alles mõned päevad pärast Yokohamas toimunud võistlust 2016. aasta mais.

Kui ma olümpia-aasta 15. veebruaril kodust lahkusin, ei mõelnud ma väga palju, mis mind ees ootab – kolm kuud üksi ümber maailma reisimist. Kui aus olla, ei arvanud ma siis, et selle kolme kuuga olümpiale jõuan. Teadsin, et see võimalus on olemas, ja sellepärast see pikk reis ju ette võetud saigi, aga millegipärast tundus see ikkagi rohkem unistuse kui tõelusena.”

TARTU, EUROOPA KARIKA ETAPP, EESTI (1. KOHT) 10.07

Üks kuu enne olümpiat sain Tartus karjääri esimese Euroopa karika etapi-võidu. Kodupubliku ees võistlemine annab alati väga võimsa emotsiooni ja sellepärast ma sporti armastangi.

6.

HUATULCO, MK-ETAPP, MEHHIKO (5. KOHT) 28.04–10.05

Olin natuke mures, sest Huatulco rada ei ole kindlasti selline, kus saab varjata halba enesetunnet. Võistluspäev saabus kiiresti, start oli kell 5 pärastlõunal. Selle aja jooksul jõuab joosta, ujuda, kaks korda süüia ja umbes 17 korda närvi minna. Vesi 29 kraadi, õhk 35, aga tulin nendega aga hästi toime, võistlus õnnestus täielikult.

4.

OM, RIO DE JANEIRO, BRASILIA (44. KOHT) 20.08

Lisaks saavutatud 44. kohale oli Rios mulle loositud stardinumber 44. Olümpia oli täiesti teistsugune, kohal on kõik kõige tugevamad, kõik parimas vormis. Tegin väga hea ujumise ning kaotasin ainult minuti, mille lootsin rattal tagasi teha. Paraku tegid esimesed nii hea sõidu, et ma praegu lihtsalt veel ei suuda nii kiiresti sõita. Aga ma olin sellel võistlusel üks noorimaid.

7.

3.

KAIDI KIVIOJA

Sündinud 23.02.1993 Rakveres

HARIDUS:

2011–2017 TLÜ LTI,
geoökoloogia bakalaureus

SAAVUTUSED:

Rio Olümpial 44. koht

Neljakordne Eesti meister
triatloni olümpiadistantsil

4. koht EM-il sprindis

5. koht U23 maailmameistrivõistlustel

KAPLINN, MM-SARJA ETAPP, LÕUNA

AAAFRIKA VABARIIK (10. KOHT) 19.04–26.04

Pikk lend Cape Towni läks ilma probleemideta, viimased trennid enne võistlust läksid edukalt. Võistlus: kiire ujumine, kiire ratas ja veel kiirem jooks. 10. koht tuli mulle endalegi suure üllatusena. Kindlasti elu parim väga tihedas konkurentsis.

YOKOHAMA, MM-SARJA ETAPP, JAAPAN (40. KOHT)

11.05–17.05

Olümpiakvalifikatsiooni viimane start. Pärast seda olid sportlased oma töö teinud ja aeg alaliitudel otsustada, keda nad oma riiki esindama saadavad. Minu ainus võimalus oli saada European New Flag'i koht. Selleks pidin kindlasti edestama Portugali esindajat. Andsin endast kõik ja lõpetasin enne põhikonkurenti.

5.

WOLLONGONG, OKEAANIA KARIKA ETAPP (8. KOHT)

JA MOOLOOBA, MK-ETAPP (10. KOHT), AUSTRALIA

17.02–19.04

Keskond oli väga positiivne ja ma tundsin, et mu keha ja vaim on väga heas seisus. Seda näitasid ka esimesed stardid. Wollongong ei läinud just ideaalselt, sest jooksu rikkus tugev piste, aga 8. koht näitas, et liigun õiges suunas. Nädal hiljem MK-etapil Mooloolabas saadud 10. koht kinnitas seda.

NEW PLYMOUTH, MK-ETAPP, UUS-MEREMAA (DNS)

31.03–04.04

Astusin rattale, hakkasin pöörama ja samal ajal klippe kinni panema. Kaotasin kiiruse ja tasakaalu, maandusin välja sirutatud käele. Lihtsalt väga loll viga ... aga juhtub. Käsi pandi kipsi.

1.

2.

Kõikide **TEADUSTE** **KOHTUMISPAIK**

Jaanus Terasmaa

„KÄSITÖÖ JA KODUNDUSE TEEB ERILISEKS TÕSIASI, ET SELLES AINE-
VALDKONNAS KOHTUVAD VÄGA PALJUD KOOLI JA ÜLIKOOI ÕPPEAINED
NING TEADUSSUUNAD,” VÄIDAB TALLINNA ÜLIKOOI KODUNDUSÕPPE
LEKTOR JA HELSINGI ÜLIKOOI DOKTORANT **JAANA TAAR**.

Peamine põhjus, miks Jaana Taar käsitöö ja kodunduse valdkonna juurde tuli ning pidama jäi, on soov luua tasakaal oma sise- maailma ja välise keskkonna vahel. Vastandina kiirele elutempole, mis tahab meie tegemisi ise juhtima hakata, naudib Jaana tegutsemist ennast, erinevate lahenduste leidmist – seda vähemalt sama palju või rohkemgi kui tulemust.

Käsitöö ja kodundus pakuvad ka tema tudengitele piiramatult võimalusi oma loomingulisuse leidmiseks ja arendamiseks, olgu tegemist idee kavandamise või lõpptulemuse turundamisega. „Oskus ise süüa teha või praktilise väärtusega asju valmistada annab inimesele vabaduse,” kinnitab Jaana

Taar. „Ta ei sõltu enam valmistoode test või teenustest.” Tegelikkus on paraku teistsugune. Kiire elutempoga maailmas ei anna lapsevanemad oskusi lastele edasi, sest nii on lihtsam ja kiirem toimetustega hakkama saada. Tulemus on praktiliste oskuste vähesus ja vaimne ebakindlus iseseisvas elus. Juhtub, et isegi vee keema hakkamise kohta küsitakse õpetajalt kinnitust.

Küsida muidugi tuleb, olgu teemaks kas või toidu valmistamine ja koristamine, aga ülikoolis küsitakse ja vastatakse teaduspõhiselt. Miks saab vahukoorest tugeva vahu, aga kohvikoores mitte? Miks läks kampsun pestes väiksemaks?

Tallinna Ülikooli integreeritud tehnoloogiatega ja käsitöö õppekava annab võimaluse küsida ja teada saada, aga ka õppida ise hakkama saama: siin on õppekõök, töökojad, ateljeed ja laborid. Kui bakalauseõppekava on lõpetatud, võib edasi õppida õpetajaks, hakata näiteks ettevõtjaks, ürituste korraldajaks või disaineriks.

Jaana Taar ise liigub doktoritöö kaitsmise poole. Ta otsib vastust küsimusele, kuidas põhikooli kodundusõpet uuendada ning atraktiivsemaks muuta, kuidas seostada praktilisi oskusi teiste õppeainetega, kuidas õpetada noort tänapäeva infoühiskonnas mõistust ja analüüsivõimet kasutades hakkama saama.

**EDUKA JA HAKKAMA SAAVA
NOORE RETSEPT RAKENDAMISEKS
INTEGREERITUD TEHNOLOOGIA JA
KÄSITÖÖ ERIALAL**

Võta 1 osa varasemaid kogemusi
lõputunnistuse kujul, lisa 3 osa
pealehakkamist ja tahet.

Ava õppekavasisesed valikud, vala juurde
loovus. Sega hoolega eelnevatega. Lisa
kolme aasta jooksul osade kaupa uusi
teadmisi ja oskusi. Maitsesta mõõdukalt
tudengielu värviliste võrtsidega.

Paiguta saadud mass akadeemilisse vormi.
Serveeri koos diplomiga.

INTERDIST-SIPLINAARSUS KUSKUSSI SALATI NÄITEL.

Retsept illustreerib
ainevaldkonna
seotust erinevate
teadussuundadega.

MIKROBIOLOOGIA: *Pese käed ning kõik köögiviljad hoolikalt jooksva vee all, et vältida mikroorganismide kandumist kätelt toidule.*

FÜÜSIKA: *Kuna õli ei lahustu vees, jaguneb salatikaste seistes kihiliseks. Sega kastet hoolikalt enne kasutamist.*

ÖKOLOOGIA: *Keeda vajaminev kogus vett veekeetjaga, nii säästad aega ja energiat.*

BIOLOOGIA: *Eralduvate väävlühendite minimaliseerimiseks kasuta ära sibula bioloogilist omadust. Sibulat koorides jäta juur terveks, lõika sibul pikuti pooleks, keera lõikepinnaga vastu lõikelauda. Tee sibulasse vajaliku tihedusega pikilõiked (juureosa jääb terveks) ning tükelda ristikiudu. Järele jäänud juureosa viska ära.*

FÜÜSIKA: *Kasuta pannil toidu segamiseks puidust või melamiinist labidat, sest need materjalid ei juhi soojust.*

AJALUGU: *Eestis hakati paprikat kasvatama 19. sajandil, kuid selle populaarsus hääbus. Uuesti on paprikat kasvatama hakatud 1980. aasta paiku.*

MAJANDUS: *Üle jäänud toiduainetest planeeri järgmiste päevade söögid. Sellega väldid toiduainete riknemist ning hoiad eelarves kokku.*

Eestis visatakse aastas ära 19 kilo toitu inimese kohta.

SIDRUNIMAITSeline KUSKUSSI SALAT – LIHTNE, PÕNEV JA SÄRTSAKAS (neljale)

2 sl hakitud peterselli või murulauku
½ sidruni riivitud koor
2 tl sidrunimahla
2 sl oliiviõli
½ tl suhkrut (soovi korral)
soola, pipart

Valmista kaste. Sega sidrunikoor ja -mahl, oliiviõli, suhkur ja pool maitserohelise kogusest. Maitsesta soola ja pipraga. Jäta seisma, et maitse saaksid ühtlustuda.

150g kuskussi
3 dl kuuma köögiviljapuljongit

Lahusta puljongikuubik keevas vees. Pane kuskuss kaussi ja vala peale puljong. Lase kogu vedelik tangudesse imenduda ning seejärel tõsta paisunud tangud kahvliga õrnalt kohevaks.

2 sl õli
1 suur, jämedalt hakitud sibul

Kuumuta sibulatükke õlis keskmisel kuumusel pidevalt segades, kuni need on kuldsed.

1 tomat
170 g tükeldatud (suitsu)vorsti
1 tükeldatud kollane paprika

Pane vorstitükid, paprika ja tomatitükid pannile sibula juurde. Kuumuta aegajalt segades 10-12 minutit ehk kuni paprika on pehme. Tõsta pann tulelt.

100 g feta- või fetakijuustu kuubikuid
Lisa pannile juustutükid ning maitsesta segu. Sega kuskussi hulka pool maitserohelisest ning tõsta see serveerimisalusele. Tõsta kuskussi peale pannil olev segu. Nirista kaste sooja salati peale.

Jaana Taar

MATEMAATIKA: *Uuringud on tõestanud, et inimesed, kellel on koolis matemaatikaga probleeme olnud, suudavad probleemideta teha keerulisi peastarvutusi elulistes olukordades, näiteks kaupluses tooteid võrreldes.*

MATEMAATIKA: $1 \text{ supilusikas} = 3 \text{ teelusikat} = 15 \text{ milliliitrit}.$

LINGVISTIKA: *Kuskussiks nimetatakse ühtlasi nii eelaurutatud ja purustatud nisutange kui ka nendest valmistatud toitu.*

FÜÜSIKA: *Kuskuss on eelnevalt aurutatud toode ning seepärast valmib see kiirelt vaid kuumas vees paisudes.*

KEEMIA: *Sibula hakkimisel reageerivad purunenud rakkudest vabanevad ühendid, moodustub lenduv väävlühend, mis reageerib inimese silma jõudes silma pinnal oleva veega. Tulemuseks on nõrga kontsentratsiooniga väävelhape.*

ÕIGUSTEADUS: *Alates 2002. aastast võib fetajuustuks nimetada vaid juustu, mis on valmistatud Kreeka teatud piirkonnas ning mille koostises on lamba- ja kuni 30% ulatuses kitsepiima. Mujal toodetud sarnast juustu nimetatakse teisiti, nt fitaki.*

SOTSIOLOOGIA: *Toiduvalikut mõjutab suuresti inimese kultuuriline, sotsiaalne ja majanduslik positsioon, st sa tarbid toitu, mis sobib sinu hoiakute ja väärtushinnangutega.*

Tallinna Ülikooli KIRJASTUS

Meie peamine eesmärk on akadeemilise ja intellektuaalse kirjanduse väljaandmine. Oleme igati avatud koostööle ülikooli tudengitega – kui Sulle tundub, et sooviksid kirjastuse tegemistes kaasa lüüa, anna endast julgelt märku. Meie juurde saab tulla (eriala)praktikale, teha proovi intervjuueerija või arvustajana meediakajastuste tarvis või astuda lihtsalt läbi ja tutvustada meile mõnd alles kujunemisjärgus ideed, mida saaksime üheskoos edasi arendada.

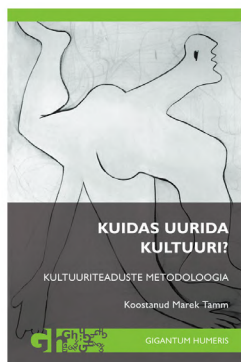
TLÜ Kirjastus asub Mare majas, ruumis M-347.

LEIA MEID:

tlupress@tlu.ee

tlu.ee/kirjastus

facebook.com/tlupress

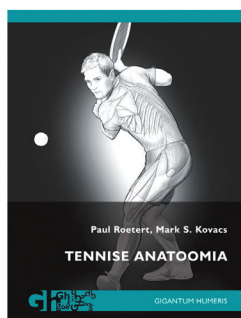

KUIDAS UURIDA KULTUURI? KULTUURITEADUSTE METODOLOOGIA

Koostanud Marek Tamm. Autorid Airi-Alina Allaste, Kadi Annuk, Toomas Gross, Indrek Ibrus, Piret Peiker, Tõnis Kahu, Krista Kodres, Eneken Laanes, Patrick Laviolette, Mihhail Lotman, Francisco Martinez, Rein Raud, Aaro Toomela, Tauri Tuvikene, Marek Tamm ja Tõnu Viik.

ISBN 978-9985-58-826-0 | Pehme köide | 459 lk | Ilmumisaasta 2016

Käesolev koguteos selgitab kultuuri uurimise võimalusi ja pakub meetodilisi juhiseid tänapäeva kultuuriteaduste tihedas tihnikus orienteerumiseks. Raamatu 14 peatükki on kirjutanud Eesti parimad oma ala asjatundjad, kes pakuvad ülevaadet ühe konkreetse kultuuriteadusliku distsipliini või vaatlusviisi kujunemisest, metodoloogilistest põhimõtetest ja -mõistetest ning näitlikustavad selle võimalusi ühe lühikese juhtumiuuringu näol.

TENNISE ANATOMIA

Paul Roetert, Mark S. Kovacs. Inglise keelest tõlkinud Marina Maran.

ISBN 978-9985-58-825-3 | Pehme köide | 218 lk | Ilmumisaasta 2016

Paul Roeterti ja Mark S. Kovacsi „Tennise anatoomia” õpetab, kuidas arendada oma keha, et edendada tennisemänguoskusi, ennetada vigastusi ja tennisest rohkem rõõmu tunda. Harjutusi illustreerib ligi 200 värvilist anatoomilist joonist, mis aitavad mõista inimkeha keerukat tugi-liikumisaparaati ja selle toimimist ning arendada harjutuste täpseks ja tõhusaks sooritamiseks vajalikku kehatunnetust. Tennis aitab hoida mängijat hea tervise juures kogu elu. Raamat on mõeldud kõigile tenniseharrastajatele, kes soovivad oma oskusi edasi arendada – treeneritele, professionaalidele, entusiastidele ja ka neile, kes alles alustavad tennisemängu õppimist.

Ülikooli värskeim eestikeelne **MAGISTRIKAVA**

AVAME SEL AASTAL **NÜÜDISMEEDIA** MAGISTRIKAVA, KUS SAAB
ÕPPIDA TÄNAPÄEVAST MEEDIAMAJANDUST JA JUHTIMIST,
AJAKIRJANDUSOSKUSI, TELETOOTMIST NING MEEDIAKULTUURI.

Uue magistriprogrammi eesmärk on valmis-
tada üliõpilasi ette tööks ristmeedia kesk-
konnas, kus ootavad ees tehnilised arengud
ning kus on vajalik innovaatiline mõtlemine
ja arusaam turu muutuvatest tingimustest.

Programm tutvustab kontseptuaalset,
reflektiivset ning kriitilist mõtlemist
tänapäeva meedia ja ajakirjanduse kontekstis,
lisaks pakutakse ettevalmistust võimalikuks
akadeemiliseks karjääriks.

Unikaalse kombinatsioonina
võimaldab õppekava õpet nii teooriate
kui ka ajakirjandusliku ja meediasisu
tootmise kaudu. Üliõpilased saavad
keskenduda huvipakkuvale temaatikale
spetsialiseerumismoodulites.

**Kaht distsiplinaarselt erialamoodulit
kombineerides on võimalik luua ainulaadseid
spetsialiseerumisi:**

- meediamajandus ja teletootmine;
- meediamajandus ja ajakirjandus;
- meediakultuur ja ajakirjandus jne.

Meedia juhtimise ja -majanduse
mooduli eesmärk on tutvustada meediaäri,
meediaturgude ja -ettevõtete loogikat.
Suund sisaldab ka alusteadmisi ettevõtluse
kohta meedia ja loovettevõtete kontekstis
ning meediainnovatsiooni rolli ühiskonnas.
Meediakultuuri suunal pakutakse eelkõige
uurimismeetoditest ja nüüdismeedia
kultuurilistest aspektidest lähtuvat õpet.

Kava tagab üliõpilastele sisutootmise
alusoskuseid eri meediaväljaannetes, sh
audiovisuaalses, digitaalses ja trükimeedias
töötamiseks. Teleoskused loovad erialase
valmisoleku ning toetavad vajalike eelduste
kujunemist edukaks režissööri-, toimetaja-
ja produtsenditööks nii faktipõhises kui ka
lavastuslikus televisioonis.

Teletootmise moodulil luuakse eeldused
televaldkonna praktilise sisuloo, tehnoloogi-
liste lahenduste ning erialaspetsiifiliste
teadmiste ja kogemuse kasvuks ja kriitiliseks
mõtestamiseks, samuti võimalused indivi-
duaalsete arenguvajaduste, intellektuaalse
huvi ja loomepotentsiaali kasvuks ja realisee-
rimiseks, erialaste teoreetiliste ja praktiliste
oskuste ja kogemuse süvendamiseks ja aren-
damiseks. Siht on innustada loovust, koos-
tööd, professionaalset võimekust ja nõudlik-
kust ning innovatiivset hoiakut.

Kavale oodatakse õppima neid, kellel on
bakalaureusekraad, rakenduskõrghariduse
diplom või nendega võrdsustatud kvalifikat-
sioon antud valdkonnas ja inglise keele oskus
iseseisva keelekasutaja tasemel (B2).

Nüüdismeedia programm kestab kaks
aastat. Esimesed tudengid plaanitakse vastu
võtta 2017. aasta suvel. Kava haldab ja õpetab
ülikoolis Balti filmi, meedia, kunstide ja
kommunikatsiooni instituut.

RISTMEEDIA –

voogav lugude universum

Nora Aleksandra Tsahkna

RISTMEEDIA ÕPPEKAVA ON SUUREPÄRANE NÄIDE, KUIDAS ÕPPIMINE EI LÖPE KOOLIPÄEVAGA. VÕRDSOLT OLULINE ON SEE, MIDA KOOLIS TEED JA MIDA PÄRAST KOOLI ETTE VÕTAD.

Päevad võib jagada kaheks: need, kui saab koolis käia ja end õppejõu tarkustest silmini täis laadida, ning need, kui õppeaineid tegelikult pole, kuid on vaja sügavuti tegeleda mõne projektiga, mis praktiliste ainete tarvis sellel hetkel käsil on.

Just nendes ainetes olen ma õppinud end kõige paremini tundma. Alustades efektiivse tiimitöö oskuse loomisest, oma tugevamate külgede avastamisest kuni ideede teostamiseni. Enamik loomingust ei jää ainult paberil ruumi võtma, vaid kõik plaanitu tuleb ka tegelikult ära teha.

Esimese aasta kevadel jagunesime kursusel väiksemateks gruppideks. Grupis mõtlesime üheskoos välja ning asusime teostama oma lõputööd – mitmel platvormil voogavat lugude universumit.

Praeguses produktsiooniaelses faasis kulub iga päev aega kõiksugusteks asjatoimetusteks: stsenaariumi lihvimiseks, filmimispaikade otsimiseks, koostööpartnerite leidmiseks ja ürituste planeerimiseks. Võimalikult interaktiivse

loo jutustamine publikule nõuab omajagu uurimist ja tegutsemist.

On hea end kursis hoida ka uute sotsiaalmeedia võimalustega, mida aegsasti oma projekti kaasata, et loo kogeja poleks vaid passiivne vaataja, vaid aktiivne tegutseja, kellele pakume lisaks audiovisuaalsele meediale ka elamust. Me tahame edasi anda loo selle parimas ajakohases võtmes, mitte kasutades eilseid võtteid.

Teoreetilised ained koolitavad meid spetsialistideks, et me ei jääks hätta mõtete sõnastamisega. Enamik teoreetilistest kursustest valmistavad meid ette praktilisteks aineteks ning õpitut tuleb kindlasti järgnevatel semestritel aktiivselt kasutada. Seega ainult eksamik õppimisest on vähe kasu. Praktilistes ainetes käsitleme kaameraid, helitehnikat, õpime kompositsiooni, loome lühifilme, interaktiivseid lugusid ja palju muud.

Eksamid ja arvestused annavad edasi eriala mitmekülgsust: on tavalisi kirjalikke

“LOOVAID
LAHENDUSI
TOETATAKSE
RÕÕMUGA
NING PIIR ON
TÕESTI VAID
KUJUTLUSVÕIME.”

Foto: Sander Gering

eksameid, kuid lisaks praktilistele töödele on ette tulnud ka tunduvalt loovamaid ülesandeid. Ükskord soovis loovkirjutamise õppejõud, et teeksime nii Powerpointi-kauge ettekande kui võimalik, üritades kuulajad niiviisi oma ideesse kaasata.

Ideid tuleb teistele näidata, mitte nendest ainult rääkida. Nii ma siis seisingi ühel sügisõhtul kursusekaaslaste ees, laua peal ootamas köögikombain, ühes käes kohuke ning teises šokolaad, et need peagi kõva mürina saatel purustada ning seda tegevust kasutada oma kirjandusliku tegelase mõttetöö metafoorina.

Teine osa eksamist oli lühijutu kirjutamine, mida me üheskoos kaks nädalat, iga päev neli tundi, kirjutasime – mõnikord avaras saalis, teinekord keldrilaadses auditooriumis.

Ristmeedia õppekava paindlikkus annab võimaluse luua, mida hing ihaldab. Õpilasi usaldatakse nende ideedes ning õppejõud on aktiivsed kaasamõtledjad ja mentorid. Loovaid lahendusi toetatakse rõõmuga ning piir on tõesti vaid kujutlusvõime. Teha on palju, aga selleks ma ju ülikooli tulingi.

UUE ÕPPEKAVA SÜND

Kaja Tampere, Katrin Aava

KAHEHÄÄLNE MÖTTEARENDUS TULEVIKUST TALLINNA ÜLIKOOLI
LEKTORI KATRIN AAVA (KA) JA PROFESSORI KAJA TAMPERE (KT) VAHEL
LOOB PILDI UUEST **KOMMUNIKATSIOONI** MAGISTRIKAVAST.

KA: Tänapäeva ülikooli roll on muutunud. Ülikooli ülesanne on üha rohkem toetada seda, et õppijad õpiks ühiskonnas olulisi probleeme lahendama.

KT: Selleks tuleb pakkuda sobivat õpikeskkonda, teadmisi ja arendada eelkõige koostööoskusi. Samuti oskust katsetada teoreetilisi lähenemisi praktiliste lahenduste kaudu.

KA: Senise ainekesksuse asemel tuleb fookusesse probleem, oskus teaduspõhiselt lahendusi leida. Seetõttu on ka uus

kommunikatsiooni magistrikava disainitud arendusuuringu põhimõtetest lähtuvana.

KT: See tähendab, et uue arendusuuringute formaadiga õppekava erineb senisest just ülesehituse ja loogika poolest.

KA: Arendusuuringu protsessi iseloomustavad laias laastus järgmised faasid:

- 1) eeluuringu faasis määratakse probleem, analüüsitakse konteksti, tutvutakse kirjandusega, töötatakse teoreetilise raamistikuga. Probleemi määramiseks võib kasutada näiteks teoreetiliste allikate ja varasemate sarnaste projektide läbivaatamist, mis viib raamistiku ja rakenduse esmase visandi loomiseni.
- 2) prototüübi faasis luuakse disain, dokumenteeritakse ning tagasisidestatakse seda. Arenduse käigus luuakse hulk prototüüpe, mida katsetatakse ja muudetakse vastavalt evalvatsioonile.
- 3) evalveerimisfaasis hinnatakse lahendusi ning võrreldakse neid ootustega, millele võib järgneda rakenduse parendamine. Evalveerimine tagab tulemuste usaldusväärsuse.

KT: Sisuliselt tähendab see, et senine eri ainete õpetamine muutub integreeritud protsessiks, mille käigus tekib teadmus hoopis erinevate teemade problematiseerimise, sidustamise ja analüüsi kaudu.

KA: Praktikas tähendab see, et õppetöö alguses sõnastavad üliõpilased esmalt probleemi ja määravad kindlaks uurimisküsimused. Esimesel semestril tutvuvad tudengid teadustöö uurimise alustega, oluliste uurimismeetoditega ja andmete kogumise meetoditega.

KT: Esimesel semestril tutvutakse ka sellega, kuidas akadeemilisi tekste kirjutada ning milliseid teooriaid peaks ühe või teise probleemi lahendamiseks tundma.

KA: Teisel semestril tutvutakse teooriaga juba süvitsi, õpitakse lugema ja analüüsima dokumentatsiooni, kogutakse parimaid praktikaid, sõnastatakse uurimisküsimused ja luuakse magistritöö seminaris prototüübi disain.

KT: Arendusuuringu seminarid valmistavad ette magistritöö valmimist ja kujunevad teemapõhistena. Tudengid valivad semestri jooksul ained, mis toetavad uuringu läbiviimist.

KA: Kolmandal semestril katsetatakse seminaris loodud prototüüpe praktikas. Selleks on ülikoolis uudsena kasutusele võetud interdistsiplinaarse projekti või praktika käigus (ELU-projektid meie õppekavades) erinevaid võimalusi. Samuti saab valida aineid, mis toetavad uuringu läbiviimist ja õpinguid.

KT: Neljandal semestril viiakse arendusuuringusse sisse parandused ja tutvustatakse lõputöö tulemusi.

Töid võib esitada nii grupitööna kui ka individuaalselt. Tööd kommenteerivad ja analüüsivad valdkonna eksperdid. See faas on sisuliselt protsess, mida praegustes õppekavades teatakse magistritöö kaitsmisena.

KA: See tähendab õppetöö muutumist dialoogilisemaks, praktika ja teooria on selgemalt ja tugevamalt sidustatud

KT: Magistriõppe lõpptulemus peaks olema see, et tööturule jõuavad professionaalsemad kommunikatsiooniasjatundjad, millega peaks ka tööandjate rahulolu haridusega suurenema ja elu Eestis paranema.

KA: Selgus, läbipaistvus ja ausus kommunikatsioonis on terve ja jätkusuutliku ühiskonna tunnus.

TÄISKASVANUNA KOLLEDŽISSE

Heli Kaldas

IGAL AASTAL OTSUSTAB ÜHA ENAM TÄISKASVANUID, ET JUST NÜÜD ON ÕIGE AEG ALUSTADA ÕPINGUID ÜLIKOOLIS, KAS SIIS KATKENUD HARIDUSTEE JÄTKAMISE, TASEME TÕSTMISE VÕI LIHTSALT ENESE ARENDAMISE EESMÄRGIL.

Täiskasvanu, kes suundub omandama kõrgharidust pere ja töö kõrvalt, teeb seda läbimõeldult ja enamasti pragmaatilise eesmärgiga – planeerida oma karjääri. Selleks tuleb tunda oma soove ja vajadusi ning omada ülevaadet pakutavatest võimalustest.

Kõrghariduses loetakse täiskasvanud õppijaks vähemalt 30-aastaseid. Eelmisel õppeaastal oli üle 30-aastaseid enim rakenduskõrgharidusõppes, peaaegu

neljandik tudengitest. Rakenduskõrgharidusõpet pakuvad muu hulgas ülikoolide regionaalsed kolledžid, Tallinna Ülikooli puhul Haapsalu ja Rakvere.

Nagu õppeliigi nimi viitab, on tegemist praktilise õppega, mis sobib töölase kompetentsi täiendamiseks või hoopis uue eriala õppimiseks. Praktika osakaal rakenduskõrghariduses on vähemalt 30 EAP-d, mis on peamine erinevus bakalaureuseõppega võrreldes, samas loovad mõlemad võimaluse jätkamiseks magistriõppes.

Liikudes elus seatud eesmärkide poole, tuntakse tavaliselt ära õige hetk õppimiseks. Märksa keerulisemaks võib osutuda õige ülikooli ja eriala leidmine. Kuidas siis ikkagi sobivani jõuda?

Parima ülevaate erialast annab õppekava, millega tutvumist sageli alahinnatakse. Aga just vale valik on juba enamasti õppe katkestamise põhjus, seda juba esimesel kursusel – avastatakse, et õpitakse hoopis midagi muud kui eeldati.

Töötavatele täiskasvanutele on oluline tutvuda ka õppetsükliga ja läbi rääkida tööandjaga. Lisaks pakuvad ülikoolid võimalust tutvuda erialadega tudengivarjuna.

Haapsalu kolledži tervisejuhi eriala tudengite praktika: 1. etapi läbiviimine Tervisedenduse ja Rehabilitatsiooni Kompetentsikeskuse uuringus „Ravimuda segude mõju naha funktsionaalsusele”.

TÄISKASVANUNA ÕPPIMA

MILLISED ON VÕIMALUSED?

1. PROGRAMM AASTA ÜLIKOO LIS

Programm Aasta Ülikoolis kestab aasta ja on mõeldud Sulle, kui oled huvitatud enesetäiendamisest ja otsid alternatiivi koolitusturul pakutavale. See on koolitusvõimalus, kui soovid paindlikku õppimiskoormust või kui Sa veel ei ole leidnud endale sobivat eriala. Õppekava maht on 15–24 ainepunkti ja maksumus kujunebki ainepunkti hinna alusel.

2. TASEMEÕPPE AINED TÄIENDUSÕPPENA

See õppevorm on Sinu jaoks õige valik, kui soovid paindlikku õppimiskoormust, valida enesetäiendamiseks õppeaineid oma soovist lähtuvalt, omandada lisaeriala või läbida ümberõpe. Valida saad aineid nii bakalaureuse-, magistri- kui ka doktoritaseme õppekavadest ja läbida neid koos üliõpilastega.

3. EKSTERNÕPE

Eksternõpe sobib Sulle, kui Sa soovid jätkata pooleli jäänud õpingutega ja Su eesmärgiks on omandada kõrgharidus ning saada diplom. Eksternina on Sul õigus täita õppekava, olemata ise üliõpilane. Sa saad sooritada eksameid, arvestusi või kaitsta lõputööd. Varasemalt peab Sul olema õppeaineid läbitud vähemalt 15 ainepunkti ulatuses. Eksternõppes tasutakse õppekulude eest õpitud ainepunktide, lõputöö või lõpueksami tasu alusel.

VAATA KA: thu.ee/avatud

KAS TEADSID, ET

VÖRRELDES NÄITEKS
VENE JA LEEDU
HOIDJAKEELTEGA ON EESTI
HOIDJAKEEL KÜLLALTKI
KÜSIMUSTEVAENE?

SEE TÄHENDAB, ET EMAD
JA ISAD KÜSIVAD OMA
VÕSUKESTELT VÄHEM
KÜSIMUSI. KUSJUURES
VASTUPIDISELT LEVINUD
ARVAMUSELE EI SAA VÄITA,
ET EMAD KASUTAKSID
ROHKEM KÄSKLUSI KUI
ISAD. JUST SELLISTELE
JÄRELDUSTELE JÕUDIS TLÜ
HUMANITAARTEADUSTE
INSTITUUDI DOKTOR
HELEN KÕRGESAAR, KELLE
DOKTORITÖÖ UURIS
EESTI HOIDJAKEELT EHK
SEDA, KUIDAS EESTI
TÄISKASVANU LAPSEGA
RÄÄGIB.

NB!

TEIST KÕRGHARIDUST
SAAB TASUTA
OMANDADA SIIS, KUI
SINU VIIMASTEST
TASUTA ÕPINGUTEST
ON MÖÖDAS
KOLMEKORDNE
NOMINAALAEG.

MIKS TE ÕPITE ÜLIKOO LIS?

Sulev Oll

LAVALAUDADEL TUNNUKS SAANUD TUULI RAND JA MIKK MÄE SEAVAD RITTA KOLM ARGUMENTI, MIKS NENDE HARIDUSTEE JUST TALLINNA ÜLIKOO LI VIIS.

Tuuli ja Mikk, kas teie taseme ja edu puhul poleks parem keskenduda laulmisele ja mitte iga päev ülikoolis õppida?

TUULI: Ega üks teist välista.

MIKK: Kindlasti oleks võimalik ka ainult lauda, kuid pean kõrgharidust väga tähtsaks. Pikas vaates tuleb see kindlasti kasuks. Ka öeldakse, et inimene õpib kogu elu.

Millist eriala õpite? Kui kaua juba?

TUULI: Astusin BFMi reklaami ja imagoloogia erialale. Mul on hea meel, et mind vastu võeti. Pigem olen ikka õpingute alguses alles.

MIKK: Eelmisel aastal avati Tallinna Ülikoolis uus eriala, mis mulle kohe huvi pakkus. Täpsemalt on see integreeritud kunst, muusika ja multimeedia, õpin selle muusikasuunal. Läbi sai esimene semester.

Kas õpite õppimise pärast – noored ju ikka õpivad – või teadmise tulevikus rakendamise lootuses?

TUULI: No ma võin enda kohta öelda, et olen teisel ringil. Peale gümnaasiumi läksin Georg Otsa nimelisse muusikakooli pop-jazz laulu õppima, mille aastal 2012 lõpetasin. Peale seda olin – ikka veel olen – vabakutseline laulja, esinesin nii kuis jaksasin. Viimasel suvel hakkasin tundma, et mul on veel nii palju õppida – ning siin ma nüüd olen!

MIKK: Õpin, et ennast arendada ning muidugi sooviga tulevikus neid teadmisi rakendada.

Kuidas vastab ülikool teie ootustele, kuidas tundub eriala, millised kaastundengid?

TUULI: Ülikool on väga suureks kasvanud. Kas see on pluss või miinus, siin lähevad arvamused kindlasti lahku.

Eriala tundub siiani väga huvitav. On ka asju, mida saaks kindlasti parandada,

loodetavasti saavad õppejõud tagasisidet arvestades loenguid igal aastal aina huvitavamaks muuta.

Mis kaaslastesse puutub, siis mul on ühe asjaga siin elus küll väga vedanud ja selleks on inimesed mu ümber. Põhikoolis-gümnaasiumis oli meil väga ühtehoidev klass, Otsa-koolis oli ka väga vinge kursus, nüüd Tallinna Ülikoolis samamoodi. Väga erinäolised, kuid kindlasti siirad, ausad ning hea huumoriga kaastundengid.

MIKK: Ülikool vastab vägagi mu ootustele, samamoodi eriala. Kaastundengid on hoolivad, sotsiaalsed, ühesõnaga inimesed, kellega õpid hea meelega ühes klassiruumis ning veedad ka koos aega.

Millised on kolm argumenti Tallinna Ülikooli kasuks?

TUULI: Tarkus. Tutvused. Ootamatud töö ja praktika pakkumised.

MIKK: Üks argument on hea asukoht. Lihtne on igale poole jõuda.

BFM-il, samuti kogu ülikoolil, on hästi palju erinevaid partnerülikooole üle maailma, mis teeb vahetusaastale minemise valikud laiemaks.

ERIALAVALIKUL
MÕTLE HOOLEGA,
MILLEST SA OLED
VALMIS HUVITUMA
TERVE PÄEVA, TERVE
NÄDALA, TERVE AASTA
JA TERVE ELU.

LEHTE TUULING:

õppija, õpetaja ja praktik

Kristel Mänd

TALLINNA ÜLIKOOLI RAKVERE KOLLEDŽI ÕPPEJÕUD **LEHTE TUULING** ON NAINE NAGU ORKESTER JA SAMAS KA DIRIGENT, ÜHTAEGU ÕPPIJA JA ÕPETAJA, UUENDAJA JA PRAKTIK.
LEHTE TUULING LAPPAB KILDE OMA ELUST.

LEHTE TUULING

Tallinna Ülikooli
Rakvere kolledži
eelkoolipedagoogika ja
alushariduse pedagoogi
õppekava kuraator.

Doktoriõppes uurib
õuesõppe teematikat.

“ÕPETAJA,
ERITI AGA
LASTEAIÕPETAJA
JAKS ON VÄGA
OLULINE SÜDA -
SISETUNNE VÕI
SEITSMES MEEL,
KUIDAS TAHES SEDA
NIMETADA.”

Teekond

... nautisin lapsepõlve, mängisin hommikust õhtuni õues. Kõik puud metsas olid mu tuttavad, samuti taimed metsa all.

... käisin kõigepealt Sagadi algkoolis. See, kes praegu olen, olen paljuski tänu oma esimesele koolile ja oma esimesele õpetajale Anni Bergströmile. Väikeses koolis oli õpetaja justkui teine ema, kes aitas ja toetas.

... ka oma üliõpilastele olen alati püüdnud olla õpetaja, kes ütleb: „Mina usun sinusse! Sa tuled toime, sa saad hakkama!”

... kogu keskkooliaja Võrumaal olid õpetajad kindlad, et ka minust saab õpetaja. Kui oli tarvis, et keegi nooremate lastega tegeleks, olin see ikka mina.

... noore ja mässumeelsena otsustasin, et ma ei hakka õpetajaks õppima, sest meie suguvõsas oli juba 12 õpetajat. Astusin hoopis kaubandustehnikumi.

... aga elu viis mind ikkagi õpetajatööle. Siit järeldus: kelleks sa pead saama, selleks ka saad.

... olin olnud 12 aastat lasteaiaõpetaja, kui sain aru, et ainult ematunde või sisetunde najal ei ole võimalik töötada. Mul oli juba kolm last, kui läksin esimest korda ülikooli lasteaiaõpetajaks õppima.

... minu esimene haridus oli eelkooli pedagoogika ja psühholoogia, lõpetasin aastal 1996 Tallinna Pedagoogikaülikooli *cum laude*. Jätkasin magistriõppes.

... juhuse tahtel sattusin tööle Rakverre, kus oli pedagoogikakooli õpetajat vaja.

... võttis päris mitu aastat, kuni küpses otsus minna doktoriõppesse. Mõistan praegu oma üliõpilasi väga hästi, kuna olen ka ise päevaõppe üliõpilane. Esimesed kaks aastat olid päris pingelised, iga nädal tuli sõita Rakverest Tallinnasse kooli, aga ka kooliks valmistuda.

Õpetaja

... minu jaoks ei ole oluline mitte niivõrd see, mida ma õpetan, vaid kuidas ma seda teen, sest õppejõuna olen üliõpilaste jaoks õpetaja rollimudel.

... maailm on üks tervik ja seda tuleb ka lapseni viia tervikuna.

... jälgin hästi pingsa pilguga nii oma lapselapsi kui ka õe lapselapsi, et saada tagasisidet selle kohta, milline on praeguse aja laps.

... püüan ka õpetajaid suunata sinnapoole, et mitte ainult pea ei ole see, mis peab lahendusi leidma, ja mitte ainult mõistus ei ole see, mis võtab vastu kõige õigemaid otsuseid. Õpetaja, eriti aga lasteaiaõpetaja jaoks on väga oluline süda – sisetunne või seitsmes meel, kuidas tahes seda nimetada.

... õpetaja peab olema väga paindlik ja leidlik. Rakvere kolledž käib ajaga kaasas, õpetamine on siin dünaamiline, pidevalt arenev ja muutuv.

... hea meelega käin erinevatel kursustel ja kohtun kolleegidega. Mulle on väga meeldinud Erasmuse programmi abil tutvuda kolleegide tööga Saksamaal, Norras, Inglismaal, Austrias ja vahendada ka seda, mida meie siin Eestis teeme.

Õuesõpe

... meie õppekavasse tuli õuesõpe juba üheksa aastat tagasi, keskkonnaõpetus veel varem. Sellele teadmisele toetudes oleme loonud aina uusi ja uusi aineid, mis toetavad õpetaja avaramat pilku õpetamiskeskonna loomisel ja kujundamisel.

... oleme kolledžisse koondanud keskkonnaharidusliku teabe, aga kirsiks tordi peal on rahvusvaheline õuesõppe konverents.

Kuidas edukalt INFOT OTSIDA

Sigrid Mandre, Carolina Schultz

IGAPÄEVAELUS AITAB GOOGLE. INFOOTSING MÕNE UURIMISÜLESANDE LAHENDAMISEKS VÕIB AGA ANDA MITU LEHEKÜLGE VASTUSEID, MILLEST ÜKSKI POLE PÄRISELT SEE, MIDA SOOVISIME.

Eduka infootsingu tegemiseks tuleb kõigepealt võtta pisut aega ja mõelda, millisele küsimusele vastust otsime. Peaksime selle sõnastama võimalikult selgelt, siis kooruvad välja täpsed mõisted ja sõnad, mida otsingulahtrisse kirjutada. Õigete mõistete valik on väga oluline, just see määrab, milliseid vastuseid otsimootor pakub.

Mõistete ning võtme- ja märksõnade leidmiseks võib abi olla Eesti Märksõnastikust (ems.elnet.ee), mis annab lisaks täpsetele ka üldisemaid ja seotud märksõnu. Nii kujuneb pilt, milliseid sõnu võiks otsingus kasutada.

Muudes andmebaasides otsingu tegemiseks saame Eesti Märksõnastikust ka ingliskeelseid vasteid. Isegi, kui leitud artikkel ei vasta täpselt teemale, võib sellest leida teisi märksõnu, mida otsingus kasutades oleme edukamad.

Veebis leidub mitmesugust infot. Google on abiks paljude igapäevaküsimuste puhul. Vikipeedia on samuti hea allikas kiire ülevaate saamiseks, kuid ei pruugi alati sisaldada õigeid fakte.

Kui ülesanne on kirjutada essee või uurimus või anda ülevaade mingi kirjan-dusteema kohta, peaksime pöörduma teadustekstide poole. Niisuguse teksti on kirjutanud asjatundja ja see on ilmunud

vastava valdkonna tunnustatud ajakirjas või raamatus. Seda, kas ja kui tunnustatud ajakiri või autor teaduses on, saab vajaduse korral kontrollida ka portaalidest *Web of Science* ja *Scopus* – need on leitavad raamatukogu inforessursside lehelt.

TLÜ Akadeemilises Raamatukogus on õppejõududele ja tudengitele kättesaadav terve hulk andmebaase, milles on nii teadusajakirju kui ka -raamatuid. Otsingut ei pea isegi tegema igas andmebaasis eraldi, hea abimees on infootsingu portaal *Discovery*. *Discovery* otsib artikleid korraga kõigist TLÜ-le kättesaadavatest e-ajakirjade ja e-raamatute andmebaasidest.

Kui otsida mõnda e-raamatut või e-ajakirja ning teada selle pealkirja, saab infot ka kataloogist *Publication Finder* raamatukogu inforessursside lehelt. Kõigil Tallinna Ülikooli raamatukogu kasutajatel on juurdepääs e-andmebaasidele läbi raamatukogu arvutivõrgu või oma kasutajanime ja parooli abil raamatukogu (tlulib.ee) kodulehe kaudu.

Kui teema osutub niivõrd keeruliseks, et ise vajalikku infot ei leia, on võimalik pöörduda ka raamatukogu erialareferentide poole. Nende kontaktandmed leiab raamatukogu kodulehel erialainfo lingi all.

LUGEMATA EI SAA!

Hea õppija

Ehkki tänapäeval kuuleb üha enam hirmujutte, et keegi raamatuid ei loe, siis küllap tead Sinagi, et lugemata ei saa. Niisamuti on selge, et uue teadmise omandamiseks vajame võimalust sukelduda ja süveneda teiste mõttemaailmadesse. Küll muutuvad mõnevõrra andmekandjad ja viisid, kuidas infot tarvitakse.

Raamatukogust on saanud koht ja asutus, mis ühelt poolt soodustab teadmise väga kiiret kättesaamist ja tarbimist, vahendades lugematuid teadusartiklite andmebaase ning digiteerides oma kogusid, teisalt pakub ta võimalust vaikselt süüvida.

Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu on pika ajalooga. Üliõpilase jaoks tähendab see eelkõige, et siin on suurepärased kogud.

Lisaks paberkandjal raamatutele saab kasutada väga rikkalikku ja pidevalt täiendavat e-teadusraamatukogu **ETERA** (etera.ee). Sellesse on koondatud nii digitaalsel kujul sündinud üliõpilastööd kui ka digiteeritud raamatud ja ajalehed. Seda tasub teada, sest vahel on uurimistööde jaoks vaja läbi lapata just vanu ajalehti.

Raamatuid on võimalik ette tellida e-kataloogi **ESTER** (ester.ee) vahendusel, laenutusi saab vormistada nii letitöötaja juures kui ka iseteenindusautomaadis. Võimalus on soovitu ESTER-i vahendusel ka kulleriga koju tellida. Raamatute tagastamine on võimalik otse tänavalt, tagastusautomaadi kaudu.

Kuna raamatukogu on tänapäeval lisaks süvenemist võimaldavale töökeskkonnale ka kohtumispaik, kus ühiselt aega veeta, leiab siit nii vaikuse- kui ka suhtlusalasid. Samuti on rohkelt üliõpilastele ette nähtud grupi- ja individuaaltööruumi, mida saab broneerida.

Teadusraamatukogu asub Tallinna südalinnas, õpikeskus aga ülikooli kampses.

Tervitustega

Aija Sakova TLÜ Akadeemilisest Raamatukogust

RAAMATUKOGU ÕPI- JA
ÕÖSAALID NARVA MNT 29
JA RÄVALA PST 10 ON
NÄDALA SEES AVATUD KUNI
23NI. MÕNIKORD TOIMUB
ÕHTUSEL AJAL RAAMATU-
KOGUS KA PÕNEVAID
KULTUURIÜRITUSI.

Ep
36-
49,5
2

NEILE, KES TAHAVAD ELADA TARGALT

*Vastuvõtt algab 25. juunil.
Uuri lisa: tlu.ee/sisseastumine*

TALLINNA ÜLIKOOL